Fisteks işçileri: Kararlıyız, yılgınlığa yer yok!

- **DİSK Tekstil'de örgütlenmek isteyen işçiler patronun lokavt uygulamasının sökmeyeceğini söylüyorlar.**
- **İşçiler işten atılan kırk arkadaşlarının yeniden işe alınmasına, çalışma koşullarının iyileştirilmesine kadar direnecekler.**

FİSTEKS işçilerinin 18 şubat günü başlattıkları direniş kararlılıkla sürüyor. DİSK Tekstil sendikasına üye olan işçiler, sendika hakkını söke söke almak ve sendikaların patron tarafından tanınması uğruna mücadelede tek ses, tek yumruk halindeler. Sendikal örgütleme çalışması yapan arkadaşlarının işten atılması ve lokavt uygulaması onları daha kararlı olarak mücadeleye yöneltti̇ğini söylüyorlar.

İşyeri Topkapı Gümüşsuyu'nda kuruludur. Bağ ve Lâstik Sanayii A.Ş. olan FİSTEKS'te örme ve bel lâstiği ile bağları üretiliyor.

Gazetemiz muhabirleri, işçileri direniş anında ziyaret ederek direnişin nedenleri ve gelişmesi konusunda işçilerle görüştüler. Arif Koca, Akif Gülfidan, Kemal Uyanık, Şaban Akyıldız, Sefer Dinç, direnişteki işçilerin sözcülüğünü yaptılar.

● Direnişinizin amacı, ücretler ve çalışma koşulları hakkında ne diyorsunuz?

DİSK Tekstil sendikasını işyerine sokmak, daha iyi koşullarda çalışmak ve atılan arkadaşlarımızın işe dönmeleri için direniyoruz. Fabrika iki vardiyalı. Gece 13, gündüz 11 saat çalışılıyor. Arkadaşlarımız arasında 7 senedir çalıştığı halde 1500 lira gibi düşük ücret alanlar var. İşyerinde kalabilmek için Cumartesi dahil mesai yapmak zorunlu. İşyerinde ısınma düzeni yok. Yakacak bile alınmadı bu yıl. Havalandırmanın olmayışı ve yuttuğumuz zehirli tozlar da cabası.

● Sendikayla ilişkileriniz nasıl gelişti?

K. Uyanık — Sendikal örgütlenme yapmaya dört arkadaş karar verdik. Seminerler düzenleyerek sendikalaşmanın önemini arkadaşlara açıkladık. Tekstil sendikasıyla ilişkiye geçerek patrona sezdirmeden üye kampanyası açtık. 30 kadar arkadaşımız üye olduktan sonra üye olacağını belirten, ama patronla işbirliği yapan biri durumu patrona bildirdi. Patron, sanki ortakları varmış ve aralarında anlaşmazlık varmış da fabrikayı paylaşacaklarmış gibi davranarak arkadaşlarımızın iş akitlerini feshetmeye başladı. Giderek 40 kadar arkadaşı atma girişimi açığa çıktı. Bizim sessiz kalmayacağımızı gördükten sonra ise işyerine polis ve jandarma soktu. Hammaddeyi dışarı taşıdı. Patronla işbirliği yapan bir ustabaşı, askerleri ambalaj bölümüne götürüp hakaret niteliğinde sözler etti. Belinde silâhla dolaşarak arkadaşlarımıza gözdağı vermeye çalıştı. İki arkadaşımızın silâh zoruyla iş aktleri feshedildi. Patron köpekleri formalite gereği çıkışlarını alarak azmimizi kırmak gayretlerine hizmet ettiler. İşveren, direnişten iki gün önce bizleri toplayarak, «şimdilik fabrikayı kapatıyoruz, pazartesi gelip işbaşı yapın» dedi. Ancak bütün bunları tüm işçi arkadaşların daha da kenetlenmesini getirdi. Pazartesi günü patron lokavt ilân ettiğini, işçilerin çıkışını almalarını istediğini söyledi. Bizler de direnişe geçtik.

● Şu anda işyerindeki durum nedir?

Sendikalaşma hakkını hayata geçirmek, iş güvenliği, işyerinde can güvenliği, sigortasız işçi çalışmaması, ücretlerimizin yükseltilmesi gibi önemli taleplerimiz için direnişimizi sürdürüyoruz. Haklarımızı söküp almakta ısrarlıyız. Şunun bilincindeyiz: Patron işyerini kapatmıyacaktır, bir oyun tezgâhlıyor. Amacı DİSK'in işyerine girmesini engellemektir. Biz de TEKSTİL'in ve sosyalizmin bayrağını işyerin de dalgalandırmakta kararlıyız. Nihai kurtuluşumuzun demokratik halk iktidarıyla gerçekleşecek olan sosyalizmde olduğunu biliyor ve TEKSTİL'de örgütlenmeye de bunun için önem veriyoruz. Kararlıyız, yılgınlığa yer yok! Demokrasi güçlerinin işbirliği yolundaki güçlü adımları da bize azim ve güç katıyor.

Gerçek Konuşalım

REMZİ ÇIĞ

«Ben Sana Yandım Petrol»

Emperyalizme bağımlı çarpık sanayileşmenin kaçınılmaz sonucu olarak enerji bunalımı had safhaya varırken, emperyalist güdümlü enerji politikasının en derin sancılarının petrolden geldiği ve burjuvazinin petrol bulabilmek için her türlü çamura batarak dilendiği günlerdeyiz.

Türkiye'ye bir Türkiye daha katmak, Böyyük Türkiye yaratmak hayaliyle ve bu hayalin nurlu ufuklarıyla gözleri kamaşanlar, bir adım önlerini görememenin sonucu şimdi her alanda resmen dilenciliğe çıkıyorlar. Belki de dünyada ilk kez dilencilik, resmi devlet politikası haline geliyor.

Bir damla petrol bulmak için yapmıyacakları kepazelik bırakmıyacağı bilinenlerin, doğrusu her şeyi yapmaları beklenirdi de, son çare olarak «Türk lokumu satıp petrol almayı» da resmen savunacakları zerre kadar akla gelmezdi.

Onlar ki, manevi değerler uğruna bütün Türkiye'yi feda edebileceklerini söylerler. Onlar ki, «iffet için» diye başlayan cinayet haberlerini manşette verirler.. Şimdi, Eurovision yarışmalarına katılacak parçanın Pet'r Oil olmasından duydukları haz ve iştiyakla, Türk lokumunu modern dansöz havasında pazarlamanın hazırlıkları içindeler. AP'nin sesi Son Havadis açık açık bunu öneriyor.

Onlar ki, dilenciliğin en çamur biçimlerini mübah sayarak, «petrol sıkıntımızın şark havalarıyla petrol-aşıran *makamında okunmasından» dört köşe olduklarını ve dahi bundan Arap ülkelerinin de ziyade keyifleneceğini açık saçık söylemekte zerre kadar mahzur görmemektedirler.*

Onlar ki, cılkı çıkmış şark kurnazlığıyla, Türkiye'ye bu makamda şarkılarla Arap ülkelerinde pazar bulabileceklerinin nurlu ve milliyetçi hayalleriyle dansöz kılığında ticarete soyunmaktadırlar.

Onların manevi ve milli değer anlayışları işte budur Tepeden tırnağa çamur!

Doğan Kasaroğlu'nun, bu şarkıdaki sözleri niçin değiştirmek istediği şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu en milliyetçi talepler şarkıda açık biçimde işlenmemiştir. Türk lokumunun petrole karşılık olabilecek tek ihraç malı olduğu söylenmemiştir. Bu milliyetçi ruh parçanın sözlerinde yoktur!

İşte, dışa bağımlı çarpık sanayileşmenin, emperyalizmin işine gelen enerji politikasının vardığı nokta budur: Çamur, biraz daha çamur, daha çok çamur!

Yazık ki, bunca alçak gönüllülüğe rağmen, o «kadir bilmez Araplar» yine kadrimizi bilmeyecek, petrolle, arabesk havalarla tatlandırılan Türk lokumunu yemiyeceklerdir. «Ben sana yandım petrol» dedikçe, kendilerini naza çekeceklerdir. Bu aşiftelikte bir hinoğluhinlik arayacaklardır.

İşte Böyyük Türkiye ticaretinin miniminnacık çerçilerinin vardıkları yer budur! Ve o küçücük cüsseleriyle her yaltaklanışta daha da gömüldükleri çamur, çoğa varmaz gırtlağa kadar boğuldukları bir bataklık olacaktır!

TSİP Çankaya Boğaziçi lokali dinamitlendi

● TSİP ÇANKAYA İLÇE ÖRGÜTÜNÜN FAŞİST SALDIRIDAN SONRAKİ AÇIKLAMASINDA «YILGINLIĞA, MACERACILIĞA, FAŞİZME GEÇİT VERİLMEYECEĞİ» BELİRTİLDİ.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi' nin Çankaya İlçe Örgütü'ne bağlı Boğaziçi parti lokali faşistlerce 19 şubat gecesi dinamitlendi. Binada çok büyük hasar meydana gelmesine rağmen, polisin suçluları arama doğrultusunda hiçbir girişimde bulunmadığı belirtiliyor.

Daha önce de camları iki kez faşistlerce kırılan Boğaziçi Lokaline yapılan bu saldırıların yanısıra, Ege lokali de polis ve jandarmalarca kapıları kırılarak gece arandı. Afişler, gazete, broşür, vb. yayınlar götürülerek geri verilmedi.

Konuya ilişkin yazılı bir açıklama yapan TSİP ilçe örgütü, özetle şu görüşlere yer verdi:

«Daha dün faşist katiller Ege Mahallesi emekçi halkına saldırdı. Daha dün caniler Şirintepe emekçilerinin canına kastetti. Daha dün parababalarının uşakları, faşist katiller, TARİŞ'te, ANTBİRLİK'te fabrikaları, gecekonduları kan ve gözyaşına boğmaya çalıştı.

Bugün de Türkiye emekçi halklarının birliğini sağlama yolunda yorulmaz bir çaba sürdüren TSİP'in Boğaziçi Lokali bombalandı. Faşist milliyetçi hareket ve onun desteklediği AP hükümetinin amacı, halkımıza boyun eğdirmek, zam ve zulmü zorla kabul ettirmektir.

«İşçiler, demokrasiyi savunan güçler, bu gidişe, Türkiye'nin bir küçük ABD'ye, Brezilya'ya çevrilmesine izin vermiyecekler dir. En geniş yığınlar, İş-Ekmek-Hürriyet kavgasına atılmaktadır. Şiddet ve sindirme girişimlerine karşı maceracı yöntemlere rağbet etmeden, yılgınlığa düşmeden örgütlü mücadeleyi sürdüreceklerdir.

«Yılgınlığa, maceracılığa ve faşizme geçit vermeyelim!

«Birleşmek ve örgütlenmek için, her evden, her mahalleden, her fabrikadan bir şehit verilmesini beklemeyelim! Örgütlü gücümüzü ve çarenin halk güçlerinin birliğinde olduğunu gösterelim!»

DÜZİÇİ KÖY EMEKÇİLERİ SESLENİYOR:

«Emekçi köylüler kooperatiflerde birleşmelidir»

Başta bulunan Demirel Hükümeti yaptığı son zamlarla Halkımızın işine, ekmeğine ve hürriyetine göz diktiğini kanıtlıyor. Gübreye yapılan son zamlar ve yeteri kadar gübre verilememesi, geçimini topraktan sağlayan yoksul emekçileri büsbütün güç durumda bırakmıştır.

Örneğin: Daha önce 130 Krş. olan %42-44 Tiriple 10 TL, 245 Krş. olan %18-46 D.A.P. 12,40 TL, 145 Krş. olan 20x20 Kompeze gübre 12,50 TL, 140 Krş. olan %26 Amanyum Nitrat 6,80 TL ve 120 Krş. olan %21 Amanyum Sulfat 5,50 TL olmuştur.

Bu da yetmiyormuş gibi daha önce alınan gübrenin yarısı kadar bir gübre verilerek yoksul halk açlığa itilmektedir.

Gübre kuyruğunda kendileriyle topluca konuştuğumuz Gökçayır'lı emekçi köylüler sorularımızı şöyle yanıtlamışlardır.

● Son zamlardan sonra ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

Bunları şöyle sıralayabiliriz: 1) Gübre çok az veriliyor; bu durumda yıllık kazancımızın yarısı kadar bir ürün alabiliriz. 2) Gübre fiyatlarına yapılan zamlar belimizi büktü. Gelirimiz çok az ve sabit olduğu için çok az verilen gübreyi dahi alamamaktayız. 3) Gübreyi almak için uzak köylerden gelip burada (HARUNİYE'de) birkaç gün gereksiz masraf yaparak beklemek zorunda kalıyoruz. 4) Mazot yok, tarlamızı traktörle sürdüremiyoruz; ayrıca mazot bulunduğunda tarlamızın dönümüne eskisinin iki üç katı fazla para ödemek zorundayız.

● Bundan sonrası için bir düşünceniz var mı?

Bundan sonra ancak kendimize yetecek kadar tahıl ekebileceğiz. Ayrıca at ve öküz besleyip toprağımızı eskiden olduğu gibi pulluk ve karasabanla sürebiliriz.

● Gübreyi nereden alıyorsunuz? Dışarda karaborsa gübre satılıyor mu?

Gübreyi Zirai Donatım Kurumundan, Tarım Kredi Kooperatiflerinden alıyoruz. Dışarıda karaborsa gübre satılmaktadır; fakat çok pahalı olduğundan pek rağbet görmüyor.

● KÖY KALKINMA KOOPERATİFLERİ'nin gübre dağıtımındaki önemini açıklar mısınız?

Bizler köy kalkınma kooperatiflerinin ortaklarıyız; kooperatifimizin traktörü var. Ortaklarının tümünün gübresini alır, bize tarla miktarlarımıza göre dağıtır. (Mazot olursa) bizleri bir sürü masraftan kurtarır. Ortak olmayanlar ise bir kaç yüz kilo gübre için dünyanın parasını verir; bir sürü rezillik çekerler.

Ayrıca kooperatifimizin traktörü, ortakların tarlalarının sürülmesi ve hasat işlerini sırayla yapmaktadır.

Demek ki hakkımızı almamız ve daha iyi yaşamamız için biz köylülerin demokratik halk kooperatiflerinde örgütlenmeleri gerekmektedir.

GANGSTER SENDİKACILIK METODLARI VE...

Dev-Maden-Sen Genel Kurulu

Dev-Maden-Sen olağanüstü Genel Kurulu, 17-21 Şubat tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

Olaylı başlıyan Genel Kurulda, sınıf sendikacılığı dışı usullerin her türü kullanıldı. Genel Kurulu ne pahasına olursa olsun almayı aklına koyan «Kurtuluş» grubu her şeyi mubah saymıştır. Genel Kurulun yapılacağı günün sabahı, erken saatlerde Kurtuluşçular salonu işgal ederek gerekli «tedbirleri» önceden almayı ihmal etmemişlerdi. Genel Kurulun başlama saatinde gelen delegeler kapıların tutulduğunu gördüler. Delegeler, çoğunluğu öğrenci olan Kurtuluşçuların «gözetiminde» salona alınmaya başlandı. Devrimci Demokratlardan oluşan Diyarbakır şube delegasyonuna sıra gelince bu şubenin delegeleri içeri sokulmamışlardır. Diyarbakır şube delegelerinin genel kurula alınmama gerekçesi olarak da, «sıkıyönetimin yasaklaması sonucunda genel kurulunu yapamayan şubenin, daha önce seçilmiş olan delegeleri genel kurula gönderileri» gösterildi.

Genel Kurula Diyarbakır şube delegelerinin yanısıra Kızılcahamam'dan gelen ve «Kurtuluş»çu olmayan delegeler de salona alınmadılar. Kurtuluşçular gangster metotlarıyla genel kurul üzerinde terör estirerek kendi dışında bulunanlara fırsat vermemekte başarılı oldular!?...

«Kurtuluş»çular ayni zamanda DİSK'in desteğini de gördüler: DİSK genel sekreteri Fehmi Işıklar, Genel Kuruldan bir gün önce «Kurtuluş»çu Genel Başkanla görüşmüş ve ertesi sabah genel kurul salonu işgal edilmiştir. Divan başkanlığına getirilen DİSK yürütme kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı'nın ise, goşistlerin verdikleri önergeleri hemen görüşmeye koyarken, diğer grup önerilerini sıraya koyması ve hasır altı etmesi ilgi çekmiştir. Fehmi Işıklar'ın kongrenin ikinci günü sosyalistleri kastederek «bu kongreyi bir siyaset engellemek istiyor» şeklindeki sözleri goşist taraftarlığının açık örneğini teşkil etti.

Genel Kurulda DİSK'in yeni tip tüzüğü kabul edildikten sonra yapılan seçimlerde «Kurtuluş» 90 oy alırken, Birlik-Dayanışma, TSİP, TİP, Devrimci Demokrat'lardan oluşan birlik listesi 80 oy almıştır. Diyarbakır'ın kongreye alınmayan 12, Kızılcahamam'ın 8 delegesine karşılık «Kurtuluş» Bigadiç'ten 8 naylon delege getirmişti. Seçim sonuçları bile, ortada dönen oyunu sergilemeye yeterliydi.

«Kurtuluş» adıyla anılan goşist grup, gangsterlikle, sarı sendika oyunlarıyla «zafer» kazanırken, bu zaferine, ne yazık ki, sınıf ve kitle sendikacılığının yerleştirilmeye ve geliştirilmeye çalışıldığı, DİSK'in üst yöneticileri de ortak oluyordu! Oysa DİSK, son zamanlarda olumlu tavırlar içine girmekteydi. Maden-İş ve Bank-Sen'in tekrar DİSK'e kabul edilmeleri DİSK'in birliğinin sağlanmasında olumlu bir adım olmuştu. Ama DİSK'in birbirini tutmayan tavırları, Dev-Maden-Sen Genel Kurulunda bir kez daha yaşandı. DİSK yönetiminin goşistlerle birlikte davranması küçük kariyer hesaplarından başka bir amaç taşımıyordu. Fakat yaratacağı tehlikeler büyüktür. Zararları sadece DİSK'i değil, işçi sınıfımızın ileri sendikal hareketini zedeleyecek nitelikte dir. DİSK, goşistlerden medet ummayı bırakmalıdır!

Enerji işkolunda sarı sendika-patron işbirliği geri tepecektir

İçinde bulunduğumuz günlerde, işçi sınıfımız tekelci burjuvaziye ve onun siyasi gericiliğine karşı yoğun bir mücadele dönemine girmiş bulunuyor. Bir çok iş kolunda birden, binlerce işçi adına toplu sözleşmeler için pazarlıklar yapılacak.

Bu pazarlıkların bir kısmı sarı, faşist ve korsan sendikalar tarafından kapalı kapılar ardında ve tam da burjuvazinin isteklerine uygun olarak bağıtlanacak.

Bu tür sendikalar, Amerikan patentli TÜRK-İŞ'e bağlı olarak faaliyettedirler. Şişirilmiş personel sayısıyla kamu iş yerlerinde burjuvazi, açık işsizliği, gizli işsizlikle örtmeye çalışmakta, kamu kuruluşlarının zararlarını halkın gözünde «çalışmayan işçiler'e» yıkmakta, ama öte yandan da bu şişirilmiş personelle, TÜRK-İŞ'i beslemektedir.

Buna rağmen son zamanlarda, TÜRK-İŞ'in kale duvarlarında gedikler açılmakta ve işçi sınıfının savaşçıları bu gediklerden, hemen hemen hiç zayiat vermeden geçmekte ve sınıf mücadelesini kamu iş yerlerinde de yükseltmektedir.

ENERJİ işkolu, TÜRK-İŞ'in etkinlik kurduğu işkollarından birisidir. Bu işkolunda, TÜRK-İş'e bağlı, faşist kırması TES-İŞ'in onbinlerce işçinin ödediği aidatları birer faşist kurşunu olarak işçilerin üzerine geri gönderdiğini bilmeyen kalmamıştır. Genel Başkan Orhan Erçelik ve şürekasının işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın nasıl azılı düşmanlar olduğu biliniyor.

Bu işkolunda örgütlenmeye çalışan «sözde bağımsız, özde burjuvaziye göbeğinden bağımlı» ENER'İ-İŞ ise, TES-İŞ içinden kopup gelmesine rağmen, ayrılık nedenleri sınıfsal değil, kişisel olduğu için sempati bulamamaktadır. ENERJİ-İŞ şimdilik, devrimcinin yanında devrimci, gericinin yanında gericilik politikasıyla parsa toplamaya çalışmaktadır.

DİSK/TEK GES-İŞ'e gelince; kuruluşundan beri enerji işçisini DİSK çatısı altında toplamaya ve sendikal mücadeleyi DİSK'te örgütlü olarak yürütmeye, enerji işkolunda demokratik ve ekonomik taleplerin, bu arada, grev hakkının da hayata geçirilmesi için mücadele vermektedir. Bu yolda TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) işyerlerinin büyük bölümünde yetkili sendika durumunda bulunan TEK GES-İŞ, geçen dönem yetkili olduğu hiç bir iş yerini kaybetmediği gibi TES-İŞ' in yetkili bulunduğu işyerlerini de birer birer kazandı. DSİ işyerlerinde de örgütlenmeye başladı. Geçtiğimiz dönem Suşehri DSİ şubesinde başlayan kavga tüm yurda yayıldı. Bugün de Diyarbakır DSİ işyerlerinde TES-İŞ'i kovma mücadelesi veriliyor.

İşte burjuvaziyi korkutan da budur. Eğer, enerji iş kolu DİSK' in eline bir geçerse, diğer kamu işyerlerinin çözülecek olması bir yana, elde edilecek grev hakkı, burjuvazinin uykularını yedi yerinden bölen, iflah olmaz korkusu olacaktır. Şimdilerde onlar bu korkuyu duyuyor ve TEK GES-İŞ örgütlenmesini engellemek için her yolu deniyor.

TEK GES-İŞ sendikasının konuya ilişkin yazılı açıklamasında özetle şöyle deniyor.

«Sendikamız, yıllardır enerji işkolunda saltanatını sürdüren, işçilerin emeğini burjuvaziye peşkeş çeken, işçilerin haklarının savunulmasında patronlardan ya na tavır alan Sarı TES-İŞ Federasyonu'nun saltanatını, tüm enerji işkolunda çalışan işçi kardeşlerimizle birlikte yıkacaktır.

Sendikamızın DSİ 10. Bölge Müdürlüğü işyerlerinde sürdürdüğü örgütlenme çalışmalarını, kendilerine «ilerici» diyen Diyarbakır TES-İŞ yöneticileri, çeşitli yalanlarla engellemeye çalışmak tadırlar. Federasyon yöneticisi büyük patronlar, el çabukluğu ve yıldırım hızıyla işverenle işkoluna ilişkin sözleşme oturumu yapıp, bir tutanak imzalayarak Diyarbakır'a gönderdiler. Diyarbakır Tes-İş yöneticileri, bir can simidi gibi gönderilen bu sözleşme oturum tutanağına sarıldılar. Bunu çoğaltarak işçilere gözdağı vermeye çalıştılar. Söyledikleri şuydu: «İşkolu sözleşmesi bugün-yarın bitecektir. Sakın bizden istifa edip başka sen dikaya geçmeyin. Eğer istifa ederseniz işkolundan yararlanamazsınız. Ayrıca içerde birikmiş farklarınızı alamazsınız.» Oysa söylediklerinin tümü yalandan ibarettir. İşkolu sözleşmesini imzalamayıp bu günlere kadar uzatmalarının amacı, işçilerin kendi sınıf sendikası olan DİSK'e üye olmalarını engellemektir. Daha önceleri, «işkolu sözleşmesi en geç Ocak ayının 15'ine kadar bitecektir» dedikleri halde, söylediklerinin doğru olmadığını işçi arkadaşlarımız gördüler. İşkolu sözleşmesiyle alınacak tüm haklardan DSİ'de çalışan işçiler aynen yararlanacaklardır. Geçmişe dönük haklar zaten kazanılmış haklardır. İleriye dönük işkolundan yararlanma da Dayanışma Aidatı yoluyla sağlanacak tır. Üyelerimizin tüm haklarının alınması için, sendikamız tüm gerekenleri yapacaktır.

Bu oyunların da sökmeyeceğini anlayan Tes-İŞ yöneticileri, işyerinde işçileri provokasyona getirip işyerinde olay çıkartmaya çalışmaktadırlar. Ama inanıyoruz ki DSİ işçileri oyuna gelmeyecekler ve Tes-İş'in oyunlarını bozacaklardır.

DSİ işçileri bu konuda kararlı ve sabırlıdır.

Sendikamız her türlü sarı sendikacılık engelini aşacaktır. Nitekim DİSK çatısı altında sendikamız saflarında örgütlenmek isteyen DSİ işçileri yığınlar halinde saflarımıza geçiyorlar.

Hiç bir güç, bizi, doğru bildiğimiz yolda kararlı ve sabırlı adımlarla yürümekten alakoyamayacaktır.»

● ÇORUM'DA YSE İŞÇİLERİ İŞTEN ATILDI.

19 şubat günü Çorum YSE işyerlerinde çalışmakta olan işçilerden 24'ünün işine gerekçe gösterilmeksizin son verildi. İşten atılan işçilerin tümünün kadrolu oldukları ve aralarında yıllardır meslekte deney kazananların da bulunduğu bildiriliyor.

TÜSTAV ARŞİVİ
Bülent Tanır
Bağışı

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda
Haftalık Siyasi Gazete
Gerçek
SAYI 161
3 MART 1980
PAZARTESİ
10 LİRA

İktidar emperyalizmin güdümünde yeni adımlar atıyor

- **Taban fiyatları ve ücretlerin düşük tutulması, tekelciliğin daha da geliştirilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasının yanısıra dış politikada da emperyalizmin istekleri doğrultusunda kararlar alınıyor.**

İktidar emperyalizmin çizdiği yoldan hiç şaşmayan, onun bir dediğini iki etmeyen bir tavırla ardarda kararlar alıyor.

Emperyalizm ne istiyordu? Ekonomik plânda Türkiye'de tekelci kapitalizmin daha da gelişip serpilmesine olanak verecek her şeyin yapılmasını. Yani Kamu İktisadi Teşekküllerinin tedricen tasfiyesini, tekelcilerin ürettiği mal.

Devamı s. 5, sü. 1'de

Faşizme karşı mücadele mi? Faşizmin oyununa gelmek mi?

Çıkarını faşizmde gören güçler her araçtan yararlanmaya çalışıyorlar. Onların kullanmayı umduğu araçların başında faşist parti, müdahale yanlısı askeri güçler ve kolluk kuvvetleri geliyor. Bu araçların tümüyle kullanıbilmesi için, sadece bu araçların kullanıma uygun olmaları yetmez. Siyasal havanın olgunlaştırılması, toplumdaki güçler dizilişinin elverişli hale gelmesi, uygun momentin yaratılması gibi, birbirini tamamlayan faktörler işin içine girmektedirler.

Bu böyledir ama, toplumsal olaylar her zaman burjuvazinin yerine yerleştirdiği güçlerin ilişkisi o

Devamı s. 5, sü. 7'de

ÖZÜR

Demirel hükümetinin 100'üncü günü dolarken, karaborsada bile yeterli kağıdı zamanında bulamadığımızdan, gazetemizi gecikmeli olarak basabildik.

Dost okurlarımızdan özür dileriz.

Cumhurbaşkanı seçimi 22 Mart'ta

● Yeni Cumhurbaşkanının seçilmesini demokrasinin ve halkın başına çorap örme operasyonunun bir parçası olarak ele alanların çabaları boşa çıkarılmalıdır.

Bütçe görüşmelerinin sona ermesiyle şimdi Ankara'da günün ön plândaki sıcak konusunun Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğu anlaşılıyor.

Yeni Cumhurbaşkanı 22 Mart'la 6 Nisan arasında seçilecek. Tekelci sermaye çevrelerinde de kimin yeni Cumhurbaşkanı olacağı ya da o[illegible] konusuna büyük önem veriliyor. Yeni Cumhurbaşkanında aranan nitelikleri, emperyalizmin ve tekelcilerin devalüasyonlarda, hayatın alabildiğine pahalandırılmasında, [illegible] paketlerinde, bütçede ve yeni vergi tasarılarında somutlanan dayatmalarının ayrılmaz bir parçası olarak görenler var. Bu arada «asker Cumhurbaşkanı» alışkanlığını sürekli «gelenek»selleştirmekte yarar gören kimi çevreler gözünde, ülkedeki gerilim ve faşist provokaasyonlar bu emelin gerçekleşmesi için yeni konu elverişli bir ortam sağlıyor.

Geçen Cumhurbaşkanı seçiminde 12 Martçı General

Devamı s. 5, sü. 4'de

Gerçek Durum

Yapılacak İş!

Tekelci burjuvazi bunalımından çıkamıyor. Demirel iktidarı ile yürürlüğe koyduğu ekonomik tedbirlerin kendi içinde bir anlam taşıması için gerekli dış krediler gelmiyor.

Burjuvazi, ekonomik bunalımın koyulaşmasına paralel olarak geliştirdiği anti-demokratizmden, bunalımın çare bulunmaz boyutlara ulaşmasından dolayı, demokrasinin tamamen dışında çözümlere ciddi olarak eğilme zamanının geldiği kanısına varıyor.

Emperyalizm ne zaman bir ülkede çıkarlarının hayati tehlikelere maruz kaldığını görse, sömürücü egemen sınıflar ne zaman artık olağan baskı yöntemleriyle yönetemez hale geldiğini anlasa askeri yönetimlerden medet arar.

Büyük bir burjuva gazetesi yazarının son günlerde manşetlere geçirdiği «nabız yoklamalar» ve «ortam aramalar» bu çerçeve içinde değerlendirilmelidir.

Ve hiç şüphe yok ki, son günlerde ortaya çıkan bazı provakosyanlar hep bu çerçevede, «bardağı taşırma» amacına yönelik olgulardır. Izmir'de duvarlara yazıldığı yalanı söylenen sloganlardan, erlerin üzerine ateş açmalara kadar uzanan tüm gelişmeler hep bu hedefe yöneliktir. Örgütlü faşist hareket bir ordu müdahelesinin, sınıfsal güçlerin bugünkü kompozisyonunda, kendi özledikleri bir doğrultuya oturmaktan başka bir kadere sahip olmadığını öngörmektedir. Ve bu öngörüde haksız da değildir.

Ne ölçüde nesnel olarak, ne ölçüde de öznel olarak egemen sınıflar tarafından yönlendirildiği pek belli olmayan (ve sonuçları itibariyle de pek farketmeyen) maceracı gruplar, zaten faşizm içinde bulunduğumuz iddiasıyla sorumsuzluklarını artırmakta, demokrasinin korunup geliştirilmesi mücadelesini yok saymaktadırlar. Ve bu yüzden de çoğu eylemleriyle faşizmin ekmeğine yağ sürmektedirler.

Önümüzdeki bahar ayları demokrasi açısından kritik aylardır. 22 Mart'ta Cumhurbaşkanlığı için seçimler yapılacaktır. Unutulmasın ki 12 Mart rejiminin dayandığı ayaklardan biri Çankaya köşkünde bulunuyordu. Yeni Cumhurbaşkanının burjuva demokrasinin kurallarına bağlı bir kişi olması, tek başına çok yetersiz olsa da, anti-demokratik özlemlerin karşısında bir engel teşkil edecektir. Bu yüzden Cumhurbaşkanlığı seçimi önümüzdeki sıcak ayların, sıcak dönüm noktalarından biri olacaktır.

25 Mart'ta Paris'te Türkiye'ye yardım konusunun görüşüleceği toplantıdan büyük bir olası-

Devamı s. 5, sü. 7'de

Demokrasi güçleri Bursa'daki baskı, terör, işkence ve kıyımları protesto etti

● Aralarında TSİP ve TİP Bursa il örgütlerinin de bulunduğu çok sayıda sendika, demokratik ve meslekî kitle örgütü temsilcisinin imzaladığı ortak basın açıklamasında «emekçileri açlığın sınırına iten zamlardan, süngülü yönetim tezgâhlarına kadar uzanan tekelci mizansenin bir halkası da ilimizde kendini göstermektedir» denilerek, bunun son bir aydaki örnekleri sıralandı.

Giderek azgınlaşan anti-demokratizm Bursa'da da kendini gösteriyor. 3. M[illegible]nin marifetiyle Bursa âdeta bir sıkıyönetimsiz sıkıyönetim altındadır.

Geçtiğimiz hafta, aralarında TSİP ve TİP il örgütlerinin yanısıra pek çok sendika ve demokratik kuruluşun temsilcilerinin de imzalarının yer aldığı bir ortak basın açıklamasıyla, Bursa'daki demokrasi güçleri baskı ve saldırıları protesto ettiler. Düzenlenen basın toplantısında TSİP Bursa il yönetim kurul üyesi Şükrü Çelikyapı tarafından okunan ortak basın açıklaması özetle şöyledir:

«Emekçileri açlığın sınırına iten zamlardan, süngülü yönetim tezgâhlarına kadar uzanan tekelci mizansenin bir halkası da ilimizde kendini göstermektedir.

Son bir aydaki örneklere göz atarsak:

Devamı s. 5, sü. [illegible]

Silifke'de 4 TSİP'li işçinin evleri basıldı

TSİP Üyesi 4 işçinin kaldığı eve 12 Şubat Salı akşamı emniyetce baskın yapılmış, içerde bulunan kitap, parti yayını gazete ve dergiler suç unsuru gerekçesi ile alınmıştır. SEKA'daki şirketlerde çalışan 4 partili işçi karakola götürülmüş ve 3 gün nezarette bekletilmişlerdir. TSİP'li işçilerin ilk sorgularından sonra biri serbest bırakılmış, 3'ü tutuklanmıştır.

Bu olaydan bir hafta sonra, TSİP üyesi ve yine SEKA'daki Sungurlar şirketinde çalışan Sedat Ersoy'un evi aranmış aynı gerekçelerle Sedat Ersoy ve yanında kalan parti sempatizanı bir işçi göz altına alınmıştır. Bir gün

Devamı s. 5, sü. 3'de

Yeni vergi yasasının marifeti

İşçi ve memurların ekmeği yine küçülecek!

- **Hükümetçe hazırlanan yeni vergi yasa tasarısı, işçi ve memurlara bir verip üç alıyor.**
- **Tasarı yasalaştığı takdirde, vergilerin yüzde 70'ini ödeyen ücretlilerin sırtındaki vergi yükü yüzde 80'i aşacaktır.**

Yeni vergi yasa tasarısı işçi, memur bütün emekçilerin ücretlerinden kes'len vergi miktarını azaltmak bir yana daha da artırıyor.

TRT'den ve iktidar yanlısı gazetelerden reklâm edilen yeni vergi yasa tasarısı, bugüne kadar olduğu gibi yine işçi, memur bütün emekçileri hedef almaktadır. Yıllardan beri emekçileri oy ve vergi deposu olarak gören burjuvazi, içine girdiği ekonomik bunalımın yükünü yeni vergi yasa tasarısıyla bütünüyle ücretlilerin üzerine yıkmayı amaçlamaktadır.

Hükümetin parlamentoya getirdiği tasarı, yasalaştığı takdirde, vergi gelirlerinin %70'ini ödeyen ücretlilerin vergi yükü %80'i aşacaktır. Vergi tasarısı ile bugünkü asgari ücretin (5400 TL) vergi dışı tutulacağı ve böylece dar gelirlilerin vergi yükünden kurtarılacağı ileri sürülmektedir. Aynı tasarının 5400 TL'nin üzerindeki gelirlerin %45 oranında vergilendireceği ise gözlerden kaçırılmak istenmekte dir. Önümüzdeki dönemde as-

Devamı s. 5, sü. 2'de

Vergi «adaleti» kimin adaleti?

Demirel Hükümeti «enflasyonla mücadele» adı altında emekçileri kasıp kavurmaya devam ediyor. Devalüasyon, zamlar bu «mücadelenin» sonucu olarak halkın sırtına bindirildi. Şimdi sıra vergilerde!...

Kapitalist ülkelerde vergilere, «deflasyonist» —yani enflasyona karşı— bir tedbir olarak bakılır. Eğer diğer şartlar elverişli ise, enflasyonu önlemek için vergilerin de bir «çare» olduğu düşünülebilir. Yani enflasyonu geriletmek için vergilerin de bir rolü olabilir.

Ama esas bakmamız gereken nokta, vergilerin enflasyonu hangi yollardan gerilettiğidir. İşte bu noktada burjuvazinin bütün foyası meydana çıkar.

Devamı s. 5, sü. 4'de

IMF'nin bir dediği iki olmuyor

Gültekin Gazioğlu serbest bırakılmadı

● TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, davanın hukuki değil siyasi bir içerik taşıdığını belirtti ve kendi şahıslarında demokratik öğretmen hareketinin yargılandığını söyledi.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun da arasında bulunduğu 36 sanıklı TÖB-DER davasının ilk duruşması geçtiğimiz Cumartesi günü Ankara 3 nolu sıkıyönetim mahkemesinde yapıldı. TÖB-DER yöneticilerini savunmak için duruşmaya giren yüzün üstündeki avukatın arasında 6 tane de CHP'li parlamenter avukat bulunuyor.

TÖB-DER yöneticilerini «halkı itaatsizliğe teşvik», «Dernekler Kanununa Muhalefet» vb. gerekçelerle suçlayan iddianamenin okunmasını takiben başlanan sanıkların sorgulaması sırasında, iddianamedeki suçlamaları ayrıntılı olarak cevaplandıran G. Gazioğlu, 15. 9.1979 günü Derya Sinemasında yapılan toplantının sıkıyönetim makamlarının izniyle yapıldığını ve bir karar toplantısı değil, düşünce ve önerilerin dile getirilmesi amacıyla yapılmış bir toplantı olduğunu söylemiştir. Ga-

Devamı s. 5, sü. 1'de

Tekelcilerin «Tek Sendika» özlemi depreşti

● AP grup sözcülerinden Etem Ezgü, «Anayasa değiştirilmeli, tek sendika kurulmalı» dedi.

Tekelciler sendikalardan bir türlü kurtulamıyorlar. «Tek sendika» olmalı ve işler düzelmeli diye düşünüyorlar.

AP grup sözcülerinden Etem Ezgü, tekelcilerin bu özlemine bir kere daha tercüman oldu. «Tek sendika» kuralım, bunun için gerekirse Anayasayı değiştirelim diye görüş belirtti.

AP'nin talihsizliğine bakın ki, hep onun iktidar dönemine rastlar tekelcilerin bu garip isteği! 15-16 Haziran işçi direnişi de bu yüzden patlak vermişti ve Demirel iktidarı tükürdüğünü yalamak

Devamı s. 5, sü. 3'de

Tütün ıspanak fiyatına

- **Enflasyonun emekçi halkın satın alma gücü düşürülerek durdurulmasını öneren IMF isteklerine iktidar bir kez daha «evet» dedi.**
- **Ortalama fiyatın elli lira civarında seyredeceği gözönüne alınırsa fiyatı yüzde 86 arttırdık lafebeliğinin anlamsızlığı ortaya çıkar. Üstelik bir yılda para yüzde yüz'ün üzerinde değer kaybetmişken.**

Ege tütün piyasası açıldı. Her sene olduğu gibi piyasa, hükümetin baş fiyatı tayin etmesiyle işlemeye başladı. En randımanlı tütüne verilen bu fiyat kaliteye göre elli liraya ve tüccarların çeşitli oyunlarıyla belki de daha aşağıya düşecek. İktidar geçen yıla oranla baş fiyatı yüzde 86 arttırdığını söylüyor. Oysa geçen yıldan bu yana paranın satın alma gücü yüzde 100 düştü. Yani üreticinin hem kendi geçimi için, hem de tü-

Devamı s. 5, sü. 6'da

UTSB Genel Sekreteri Jan Kriz dünya tekstil işçilerinin TEKSTİL ile dayanışma içinde olduğunu belirtti.

Tekstil Grevi Yükseliyor

- **Tekstil grevi yaygınlaşarak sürüyor.**
- **Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Türkiye'ye geldi.**

Tekstil Sendikası'nın Tekstil İşverenleri Sendikası ile toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine aldığı grev kararı yaygınlaşarak uygulanıyor. İstanbul, Bursa, Çerkezköy'de kurulu 15'e yakın işyerinde 7 bin dolayında işçi greve çıkmış bulunuyor.

Grev kararı uygulanırken, baskılar yoğunlaşıyor. Tariş olayları neden gösterilerek sendika Genel Başkanı Rıdvan Budak hakkında verilen tutuklama kararından sonra bazı grev yerleride sendika yönetici ve üyeleri gözaltına alındı.

Tekstil grevi ile uluslararası dayanışma güçleniyor. TEKSTİL' in çağrılısı olarak geçtiğimiz hafta içerisinde İstanbul'a gelen Dünya Sendikalar Federasyonu'

Devamı s. 5, sü. 4'de

Tekstil grevleri başarıyla sürüyor.

Bozacının şahidi Dönmezer!

TRT iyice şirazeden çıktı!

Polisin yetkilerini artıran, kişi hak ve özgürlüklerini kısıtlayan, dernekleri çalışamaz hale getiren baskı yasalarını TRT'de Sulhi Dönmezer savunuyor, TRT bu meşhur adamı halkın karşısına «bilirkişi» diye çıkarabilecek düzeye geldi!

«Ne var bunda?» denilemez. Bunda çok şey var. Bu, iktidarın halka karşı kesin bir savaş açması anlamına gelmektedir. Kanunların böyle bir adamla savunulması gereği duyuluyorsa, bunda bir bit yeniği var demektir.

Bit yeniği ise bellidir. Özgürlükler kullanılamaz hale getirilmiştir. Hükümet, yaptıklarının «hukuka uygunluğunu» Sulhi Dönmezer'i savundurmaktadır. Bu büyük bir cürettir. Sulhi Dönmezer'i halkın karşısına çıkarmak, kolayca göze alınacak bir iş değildir.

«Dernekler anarşi kaynağıdır» diyerek sözlerine başlı-

Devamı s. 5, sü. 3'de

Gedik taşı

DAVET Mİ?

«Bir Allahın kulu» arayan Demirel, bu kez «bir babayiğit» aradığını söyledi.

Eğer böyle biri varsa, şapkasını alıp gitmeye hazır olduğunu da ekledi.

Ne dersiniz?

Bu sözler «birileri»ne davetiye mi, yoksa sözüm ona kontr-muhtıra mı?

Sağlıklı yaşam hakkı ve ilaç sömürüsü

Ec. Zafer KAPLAN

Sağlıklı yaşama hakkı her insanın doğuştan kazanmış o'duğu en temel haklardan biridir. Sağlıklı yaşam ne demektir? Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımlamasına göre «yalnız hastalık ve sakatlık durumunun yokluğu değil, bedenen ruhen ve sosyal olarak tam iyilik hali»dir.

Vazgeçemeyeceğimiz bu en değerli hakkımızı anayasamız devletin güvencesi ve koruyuculuğu altına vermiştir. Anayasanın 49. maddesi bu güvenceyi: «Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşamasını ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir»» şeklinde ifade etmiştir.

Ancak ülkemizde uygulanan sağlık politikasının, Anayasadaki anlamda halkımıza bu hizmeti verip vermediği araştırıldığında acı gerçekler ortaya çıkar.

Türkiye'de doğan her bin bebekten 153'ü daha bir yaşına basmadan ölmektedir. Bu oran diğer ülkelerle kıyaslandığında ABD'de 22, İtalya'da 29, SSCB'de 26, Bulgaristan'da 30, Yunanistan'da 31'dir. Tek başına bu tablo bile ülkemizde uyguanagelen sağlık politikalarının yanlış ve yetersiz oluşlarının kanıtıdır.

Çocuk ölümleri ile ilgili bir diğer araştırmaya göre, ülkemizde okur yazar olmayan kadınların %42'sinin en az bir çocuğu ölmektedir. Üniversite bitirmiş kadınlarımızda bu oran %8'dir. Görülüyor ki çocuk ölümleri salt tıbbi bir olay olmayıp, bütün boyutlarıyla sosyal bir olaydır.

Sağlık hizmetlerinin halka verilişindeki belirleyici unsurun sömürü olması ve kâr etmek amacıyla yapılması bu politikaların temelini oluşturmaktadır. Ekonomik ve sosyal yapının gereği dengeli beslenememe, hijyenik şartlardan yoksun konutlarda oturma ve eğitimsizliğin yanında, sağlık hizmetlerinden eşit olarak faydalanamama insanlarımızı ve sağlıksız yaşam koşullarında ömürlerini tüketmeye mahkûm etmektedir.

1963'lerde çıkartılan sosyalizasyon uygulaması, sağlık hizmetlerinin halka eşit şekilde ulaşmasını amaçlamış, ancak içinde yaşadığımız çarpık kapitalist düzenin ruhuna aykırı olduğu için pratikte uygulanamamış ve sağlık sorunları ağırlaşarak günümüze kadar sürmüştür. Bu uygulamanın amacı kırsal kesime daha fazla doktor ulaştırmak olduğu halde, bugün sadece İstanbul'da toplam hekimlerin %37'si oturmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 18 ilin toplamında ise sadece %8'i oturmaktadır.

Halkın sağlığı ile ilgili sömürünün daha somut bir şekli tüketilen ilaç konusunda görülmektedir. İlaç; halkın kullanmaya zorunlu olduğu, yerine başka birşey koyamadığı, aynı zamanda yersiz ve gereksiz kullanıldığı zaman sağlık açısından sakıncaları olan bir maldır.

Hemen şunu belirtmek gerekir, ilaç; kapitalist ekonomilerde kâr amacıyla üretilen, pazarlanması yapılırken de daha fazla tüketilmesi için kapitalist propaganda yöntemlerinin kullanıldığı bir mal olarak görülmektedir. Kârlı olan, az sermaye ile büyük kazanç elde edilen her alanda olduğu gibi ilaç üretimi de Türkiye'de özel sektörün elindedir. Devlete sadece «denetleme» görevi düşmektedir!

Amaç kâr etmek olunca şu basit kaide ilaç için de geçerli olmaktadır. Bir malı ne kadar ucu- [illegible] sun. İlaç üreticisinin, ilacın maliyetini artıran kalite kontrol, çağdaş tekonoloji kullanımı, araştırma vs. giderlerden kaçınması, kapitalist ekonominin bu kaidesine göre doğaldır. Sanayi kesiminde ilacın kalite kontrolünün yetersizliği, devletin etkin denetimini gerektirmektedir. Ancak yıllardır görülen odur ki ilacın devletçe yapılan kontrolü yetersiz ve başıbozuktur. Haziran 1979'da ortaya çıkan bir olay bu iddialarımızı bir defa daha kanıtladı. «Principen Injectabl» isimli ilaç birçok çocuğun ölümüne neden oldu. Devletin Sağlık Bakanlığı bu olayda alınabilecek en son tedbiri, yani ilacın eczanelerden toplatılması kararını aldı. Halkımızın sağlığını yerli ve yabancı bir avuç ilaç üreticisinin ellerine teslim eden ve üretim üzerinde hiçbir denetim sağlayamayan bu sağlık politikası daha kaç insanımızın canına mal olacaktır.

Sürekli pompalanan ilaç tüketimi ve halkımızın bilinçsizce aşırı ve gereksiz ilaç kullanımının toplum sağlığına verdiği zarar kaygı verici boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde kırsal kesimden kentlere göç giderek hızlanmıştır. Bu yeni yaşam şekline ayak uyduramayan, ekonomik ve sosyal baskı altında kendine yabancılaşan insanlar çok iyi birer «psikosedatif» ilaç tüketicisi haline gelirler. Şüphesiz bu olgu ilaç patronlarının işine gelir. «Diazem», «Mogaden», «Nobrium» gibi sinirsel ilaçların yanında uyuşturucu niteliği olan uyku ilaçlarının tüketiminde de büyük artışlar kaydedilmektedir.

Ülkemizde kişiler hastalandığı zaman hekime başvurmakta veya çeşitli nedenlerle (ulaşım olanağı azlığı, sağlık sisteminin yetersizliği, ekonomik olanağın yetersizliği, sağlık kurumunun olmayışı gibi) hekime gitmeden ilacını almakta veya çeşitli geleneksel tıp yöntemleriyle hastalığının tedavisini yapmaya çalışmaktadır. Hekime gitmeden hastalığı tedavi etme zorunluluğu, yanlış ilaç kullanmak gibi sakıncaları beraberinde getirmektedir. Örneğin; «Progynon depot 100 mg» isimli ilaç, istenmeyen hamileliği önlemek amacıyla yaygın bir şekilde ve reçetesiz alınarak kullanılmaktadır. Yüksek dozda hormonal maddeler ihtiva eden bu ilaç belli bir olasılık içerisinde «sorunu çözebilmekte», ancak yüksek dozda periyodik olarak alınması halinde kadının hormonal dengesini bozarak ileri yaşlarda kansere neden olabilmektedir.

Sonuçta «Herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşaması nı ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevli olan devlet, sağlık hizmetleri bütünü içerisinde halk sağlığı açısından büyük önemi olan ilaç sorununa çözüm getirmekle de ödevlidir. Bu da ilk adımda, zorunlu bir tüketim maddesi olan ilacın devletleştirilmesi, ilaç sanayiinin ve ilaç ithalatının devlet eliyle yürütülmesin[illegible]

KOY ARŞİVE!..

A. Hamdi KARSU

Bedii Faik Hürriyet Gazetesi'nin 24 Şubat tarihli sayısında oldukça «cüretli» bir yazı yazdı. Bu cüreti nerden aldığı hiç önemli değil. Ama Türkiye'de kan kokusu alanların hızla çoğaldığı şu günlerde Bedii Faik'in de bir tahtakurusu gibi ortalıkta dolaşmasına şaşmamak gerekir. Ve bu tahtakurularının Hürriyet Gazetesinde yuvalanmaları da rastlantı sayılmamalıdır.

Burjuvazi emekçi kanına doy mayan bir sınıftır. Sadece emeği sömürmekle kalmaz, işçi siçme merakı, işçi ve emekçi kanına göz dikmesi, sınıfsal öfkeden çok, kişisel bir sapıklığa dayanıyor. Onun için esas olan kimin kanını içeceği değil, kendisinin kan içebileceğidir.

Neyi hangi ölçülere göre tasnif ettiğini farkında değildir bu yazar. Şöyle şekillenmiştir kafasında: **«Düşmanın dışardan geleni ne kadar düşmansa, içerden çıkanı da o kadar düşmandır. Ve birinciyi ezip yoketmek ne kadar zaruri ise, ikinciyi de mahvetmek o kadar gereklidir.»**

Görülüyor ki, Bedii Faik «kantarın topunu» iyice kaçırmaktadır. Orduyu genel bir ezme hareketine davet etmektedir. Demirel'in ya da Evren' in harekete geçmesini engelliyen «koşulları» aklınca ortadan kaldırmakta, fetva vermektedir. Yani, sapıklığından doğan susamışlığı kendisini aceleye itmektedir.

İşçi sınıfı, düşmanlarını iyi tanır. Bu düşman her şeyden önce bir sınıftır. Ama işçi sınıfı, bu düşman sınıfın içinde ve yanında kümelenmiş canavar ruhlu sapıkları da ayırdetmesini bilir.

Türkiye'de de işçi sınıfının böylesi can düşmanları, emekçi kanına susayan ve sapıklığını en ilkel yollardan açığa vuran canavarlar mevcuttur. Türün'ü, Elverdi'yi ya da Metin Toker'i işçi sınıfımızın unuttuğu veya bunları diğerleriyle aynı kefeye koyduğu söylenebilir mi? Hayır! Bunların işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın hafızasına kazılmış özel bir yerleri vardr. Kendileri bu yerlerine lâyık olarak ele alınacaklar sınıf öfkesi içinde boğulup gideceklerdir.

İşte Bedii Faik de kendisini böyle bir yere oturtanlardandır. İşçi sınıfının arşivinde yerini almıştır.

nıfının varlık şartlarını da kemirir. Ama bu sınıf, güdüsünü hiç bir zaman kendiliğinden de açığa vurma gafletine düşmez. Örneğin: Turgut Özal, oldukça iri bir sermaye örgütünün eski bir lideridir. Ama hiç bir zaman «bana bir fıçı insan kanı getirin, içeceğim» dememiştir.

Burjuvazi emekçi kanına susadığı zaman, bu isteğini dile getirecek ücretli uşaklarına başvurur. Bedii Faik de bunlardan biri olarak, hizmetinde olduğu sınıfın kana susamışlığını dile getiriyor. Dile getiriyor ama, işin içine kendi sapıklığını da katmadan edemiyor. Süleyman Demirel'in ve Genel Kurmay Başkanının demeçlerinin yarattığı çağrışıma kendini kaptırarak şunları yazıyor: **«Başbakan — 'Kan dökmek istemediğimiz için yavaş hareket ediyoruz.' Genel Kurmay Başkanı — 'Biz kan dökmek istersek anarşiyi bir ayda hallederiz.' diyorlar. Affedersiniz, şu dökülmesinden bu kadar korkulan kanın hangisi olduğunu anlıyabildiniz mi?... Ben anlıyabilmiş değilim ve onun içindir ki, sormak ve araştırmak zorunu duyuyorum: Eğer bu kan halis Türk kanı ise.. o korkudan doğmuş bir yavaşlık yüzünden daha çoğalarak akmaktadır... Akıtılmasından korkulan bu kan, Türklükle ilişkileri sadece nüfus kaydından ibaret bir esirra yığınının damarlarında dolaşan çirkef ise... o akmamakta, arada bir ancak damlamaktadır'...» (Hürriyet 24 Şubat)**

Bunları yazabilen birinin aklından zoru olmalıdır diye düşünülebilir. Ama Bedii Faik deli olduğu için değil, sapık olduğu için böyle yazabilmektedir. Bu kişinin kana düşkünlüğü yeni bir şey de değildir. Dünya Gazetesi'nin başyazarı olarak Menderes hükümetine karşı yıllar yılı amansız bir mu halefet yürüten Bedii Faik, 27 Mayıs'ın ardından Menderes ve arkadaşlarının asılmaları için yoğun çaba göstermiş «ihtilalin kansız olamıyacağı» şeklinde görüşler ileri sürmüştü

Demek ki, Bedii Faik'in kan

Tektaş Ağaoğlu Bakış

Devlete ve Delilere Dair

Geçen hafta birçok burjuva gazetesinde bol resimli «deli» fotoğrafları çıktı, hatırlayacaksınız. Çırılçıplak adamlar kerevetlerin üzerine tünemiş soğuktan donuyorlar. Tam bir sefalet ve fecaat sahnesi...

Bu fotoğrafların yayınlanmasının amacı ne, peki?

Bu deliler Bakırköy Akıl Hastahanesinin sakinleri. Hastahanede böyle feci şartlarda yaşıyorlarmış. Kampanya açılmış. Feci şartları düzeltmek, delilere daha insanca bir yaşama kavuşturmak için halktan para toplanacakmış. Kampanyanın başını da bir süre önce bir büyük ve ünlü parababasının satın aldığı bir büyük ve ünlü gazete çekiyor!

Yoksul ve çoğu kimsesiz, sahipsiz delilere Bakırköy'de insan muamelesi yapılmadığı doğru. Ama bunu sağlamak için —o da eğer sağlanacaksa sahiden!— bu zavallı insanları bu halde dünya âleme teşhir etmek neden? Bu teşhir, delilere reva görülen insanlık dışı muamelenin bir parçası ve tekrarı değil mi?

Ustelik bu adamlar kendilerine yapılan muameleye karşı kendilerini savunmaktan, şu ya da bu biçimde bunun hesabını sormaktan âcizler. Dört duvar içinde hapsedilmişler, tüm medeni hakları ellerinden alınmış. Bir gazete kalkacak, delilere yardım kampanyası yürütüyorum diye çaresiz, savunmasız insanları koca koca boyalı resimlerle kepaze edecek!

Bunun adı istismardır. Yani sömürme! Yani bu insanların deliliğinden ve yoksulluğundan yararlanıp, bugüne kadar içinde yaşadıkları feci şartları gazete için nimet, çaresizliklerini fırsat bilip okuyucuların acıma duygularını körükleyerek gazeteye satış sağlamak... Yapılan budur ve de içinde yaşadığımız sömürücü düzende delilere Bakırköy'de yapılanın parababalarının basınında yansıyan öbür yüzüdür. Bu bir.

İkincisi, Bakırköy Akıl Hastanesi devletin resmî bir kuruluşudur. Gazetelerde sergilenen feci durum halktan para toplanarak düzeltilebilecekse, devlet şimdiye kadar neden böyle bir durumun sürmesine göz yummuştur? Aslında yapılması gereken halktan para toplamaya kalkmak değil, devletten, devlet adına iş görenlerden, sorumlulardan hesap sormaktır.

Devlet ihracatçıyı teşvik için elinden geleni geri koymuyor. Pekâlâ bununla uğraşmaya vakit de buluyor, nakit de. Delilere el uzatmaya neden vakti ve nakti el vermiyor?

Sağlık Bakanı Islamoğlu geçende bir demeç vermiş. «Bu işte umudumuz zenginlerimizde, ama onlardan birşey gelmiyor» diye yakınmış. Yani delilerin bakımı için devlet adına dilenciliğe çıkmış! Devletin yetkilisi ve sorumlusu olarak görevini yerine getirmeye bakacağına, «zenginlerimiz»i göreve çağırıyor... Bu da işte bu bakanın devlet ve hizmet anlayışı!

İşin düğüm noktası burada. Sömürücü kapitalist düzenin devletinin de elbette bir öncelikler sıralaması vardır. Burada zenginleri daha zengin etmek en başta yer alır. Delilerin —ama, tabiî, özel kliniklere para harcamaktan âciz yoksun delilerin, yani iki kere kahrolmuşların— yeri en sonlardadır. Sömürücü kapitalist düzenin devleti nasıl kimsesiz çocuklarla, sakatlarla, dilenci tüccarlarının ve karı pezevenklerinin kurbanlarıyla uğraşmayı üzerine vazife saymıyorsa, yoksul delileri de kaderlerine ya da boyalı basınla «zenginlerimiz»in insafına terketmiştir.

AP'nin ve hükümetin başının deyişiyle, «Türkiye her derdini halletmiş de sıra delilere mi gelmiş?»

İŞTE KAPİTALİZM

Fransa'da birkaç aydır işsiz bulunan 600 bin genç insana okuldan yeni mezun olan 700 bin genç daha eklenmiş bulunuyor.

Gençler arasında işsizlik yaygınlaşıyor

Kapitalist ülkelerde işsizlik hızla yaygınlaşırken, bundan en çok etkilenenlerin başında genç insanlar geliyor. ABD ve Batı Avrupa'da gelişmiş kapitalist ülkelerde 25 yaşın altındaki işsizlerin sayısı hızla artıyor.

Tüm kapitalist ülkelerde, işsizlik oranı ne olursa olsun 25 yaşın altındakiler bu işsizlerin yüzde 40'ını oluşturuyorlar. Bu oran resmi istatistiklerce belirlenmiş olup, ilk olarak işe girecekleri kapsamıyor. İşsizlik yalnızca öğrenim görememiş gençler değil, aynı zamanda yüksek öğrenim görmüş olanları da etkiliyor. Yalnızca Batı Avrupa'da işsiz gençlerin sayısı dört milyona yaklaşmıştır ve gençler arasında işsizlik hızla yaygınlaşmaktadır.

Dünya Sendikalar Federasyonu geçen yıl Temmuz ayında düzenlediği genç işçilerin işsizlik sorunlarıyla ilgili toplantıda sorunun çözümü doğrultusunda alınması gereken başlıca önlemleri şöyle belirlemiştir: satınalma gücünün arttırılarak talebin teşvik edilmesi, çalışma saatlerinin azaltılması, çalışma koşullarının düzeltilmesi kamu hizmetleri yatırımlarının arttırılması. DSF, gençlerin ekonomik hayata katılmaları konusunda bu önlemlerin alınması ve her genç insanın çağdaş üretimin ihtiyaçlarına uygun nitelikte ve esneklikte bir eğitimden geçmesinin sağlanmasını talep ediyor.

Kars'ta faşist baskı ve işkence vahim boyutlara vardı

Örtülü MC'nin işbaşına gelmesiyle birlikte yurt çapında azgınlaşan faşist saldırılar, antidemokratik uygulamalar, Kars'ta resmî nitelik kazanmış olup alabildiğine yaygınlaştırılmıştır.

İlericilere, emekçi halka uygulanan baskı ve işkencenin vahim boyutlara vardırılması üzerine Gıda-İş, Genel-İş, Keramik-İş, Tekges-İş'in baştemsilcileri ortak bir açıklama yaparak, demokrasi güçlerine boyun eğdirilemiyeceğini açıkladılar.

Ortak açıklamada, «Örtülü MC'nin resmi ve sivil güçler eliyle faşist terörü arttırdığına, zam, karaborsa ve yoklukların en acımasız yollardan piyasaya hâkim olduğuna» değinilerek, «Kars'ta ev arama, kahve baskını, demokratik kuruluşlar üzerindeki baskı ve zulüm uygulamalarının olağan günlük olaylar haline getirildiği» belirtiliyor.

Açıklamada, açığa alınan ve sürülen öğretmenlerin yanısıra, işkenceye tabi tutulan öğretmenlerin sayısının da hayli kabarık olduğu, işkence görenler arasında bayan öğretmen Münevver Yazanlar'ın da bulunduğu, Çetin Şimşekli'nin Erzurum'da tutuklu, Ayhan Aydın'ın sıkıyönetimde işkenceden sakat, Mustafa Sütçü'nün ise poliste kayıp olduğu bildiriliyor.

Devlet kademelerinin birer birer faşistlerce işgal edildiği örnekleriyle gösterilen açıklamada, Kars'ta Tekel ve TÖB-DER binalarını yakan kişinin tekel müdürlüğüne getirildiği, MHP adayı Yunus Erdem'in milli eğitime müdür yapıldığı dile getiriliyor.

Kars'a gönderilen kömürün halka verilmediği de söylenen açıklamada, Kars Süt Fabrikası yönetimine de MHP'lilerin getirildiği ve Gıda İş şube başkanı Yusuf Çelik ile işçi Saime Çelik'in işten atıldıkları belirtilerek, YSE'de faşist MİSK'in örgütlenmesi yönünde işçilere baskı ve zulüm uygulandığı, Genel-İş Kars şube başkanı Ercan Soykan'ın tutuklanarak işkence gördüğü bildirildi. Mahallelere yapılan baskınlar öncesinde polisin yarattığı provakasyonlara da dikkat çekilerek, Ahmet To[illegible]raman'ın evi arandıktan sonra ailece işkenceden geçirildiği, aynı uygulamayla Nadir Doğanay ve oğullarının da karşılaştığı, Oruç Korkmaz'ın ise poliste işkence edilirken öldüğü, TİP İl saymanı Yener Ceylan'ın, İGD şube başkanı ve ilçe sekreterinin tutuklanarak işkence gördükleri, Kars'taki zulüm uygulamasına ilişkin örneklerin saymakla bitecek gibi olmadığı da belirtiliyor. Açıklamada daha sonra şöyle deniyor:

«Aralık'ta, Hanak'ta, Göle'de, Ardahan'da da yüzlerce ilerici gerekçesiz tutuklanarak işkenceden geçirildi. Ama bütün bunlar Kars emekçi halkını yıldıramıyacaktır. Baskı ve terörü göğüsleyecek, sonuna kadar direneceğiz, faşist işgale boyun eğmeyeceğiz. Olacaklardan vali ve emniyet müdürü sorumlu olacaktır. Demokrasi güçlerini Kars'taki uygulamalara karşı dayanışmaya çağrıyoruz.»

Öte yandan, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Kars İl Örgütünce yapılan yazılı açıklamada da, zulüm örneklerinin yanısıra özetle şu görüşlere yer verildi: «Demirel hükümeti, halkımızın aşını ekmeğini elinden alarak parababalarının kasalarını alabildiğine şişirirken, işçi ve emekçiler için hayatı yaşanmaz hale getirmiştir. Emekçi halkımız elbette bu duruma karşı çıkacak, haklarını savunacak ve demokrasi mücadelesini yükseltecektir.

«Karakollara bomba koyarak, polis arabalarına ateş açılarak, bankalar bombalanarak polis eliyle provakasyon düzenlendiğine» dikkat çekilen açıklamada, Kars halkının sindirilemiyeceği, faşist işgale ve zorbalığa göğüs gerileceği vurgulandı ve bankaların yakılması olayı konusunda şöyle denildi: «Banka yakmak kurtuluş değildir. Kars'taki bankaların yanmasıyla sosyalistlerin hiçbir ilgisi yoktur. Kars'ta olayları yaratan polistir.»

Okurlardan

Katsayı artışı çözüm değildir!

Sayın Gerçek Gazetesi Mensupları,

Ben Çukurova Üniversitesi Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği (ÇÜM-DER) Başkanıyım. Çukurova Üniversitesi'ndeki bir takım keyfi uygulamaları ,işçi sınıfının sesi olan GERÇEK gazetesi aracılıyla «yukardaki» ilgililere ve kamuoyuna duyurmak istiyorum. Bu yazımı yayınlayacağınız için Gerçek gazetesine şimdiden teşekkür eder, yayın hayatında başarılar dilerim.

Çukurova Üniversitesi Temel Bilimler Fakültesi, Ziraat Fakültesi ve Mühendislik Fakültesinde birtakım anti-demokratik yasalar yetmiyormuş gibi keyfi uygulamalara hız vermiştir. Yasalara göre şehir dışındaki kurumlara servis verilir. Ama Ziraat Fakültesine bu servis parayla veriliyor. Bu parayı vermek istemeyen arkadaşların maaşları kes'liyor veya Dekan tarafından parayı vermesi için zorlanıyor.

Bu gibi şeylere karşı tepki gösteren ÇÜM-DER üyeleri çeşitli hakaretlere uğramaktadırlar. Diğer yandan Temel Bilimler ve Mühendislik Fakültesinde şimdiye kadar parasız servis verilirken hiçbir gerekçe ve neden gösterilmeden personelden 125 TL servis parası topluyorlar. 125 TL vermeyen kişiyi servise bindirtmiyorlar.

14 Ekim seçimleri öncesinden çıkarılan yan ödeme katsayısının artış farkının yarısı 14 Ekim'den önce verilmişti. Biz teknisyenler 4 aylık fark olarak 5000 TL almıştık. Geri kalan 4 aylık fark Ekim'de «verildi». Ama gelin görün ki nasıl verildi? Biz 5000 TL alacağız derken 100-200 TL biz ödedik. 100-200 TL diyorum, çünkü bu uygulamadan her teknisyen ayrı ayrı nasibini aldı. Yani bir teknisyen diğer teknisyenden farklı maaş alıyordu. Buna gerekçe olarak da «yan ödeme katsayısı» yeniden düzenlenmiş. Bu uygulamada laborant arkadaşların durumu en berbatı... Yönetmelikte şöyle deniliyor: «Laborantlara verilen —yaklaşık— 1000 TL zehirlenme zammı 2 yılını dolduran laboranta verilmez».

Haydaa... Bizim bildiğimiz çalışılan süre arttıkça «maaş da artar». Ama biz laborantların çalışma süresi arttıkça maaşı azalıyor. Sanki çok veriyorlarmış gibi...

Neymiş efendim; 2 yıl çalışan laborant zehirli gaz ve maddelere karşı bağışıklık kazanıyormuş. Herhalde iki yıl boyunca laborant zehirli gaz ve maddeler arasında bol bol zehir alarak konuşamaz hale gelir zannediyorlar.

İşin garibi bu uygulama sadece Temel Bilimler Fakültesinde geçerliymiş. Aynı üniversiteye bağlı diğer fakültelerde çalışan aynı kadrodan laborant arkadaşlarla aynı maaşı alamıyoruz. Yaklaşık 1000-1500 TL fark var. Biz rektörlük vasıtasıyla Maliye Bakanlığına başvurduk, ama hâlâ bir ses çıkmadı. Birde GERÇEK gazetesi aracılığı ile «yukardakilere» sesleniyoruz.

Katsayı artışı ile bizi aldatmaya çalışıyorlar, ama, her uygulamalarında foyaları tüm çıplaklığı ile ortaya dökülüyor.

Biz memurları, katsayı veya yan ödeme artışı ile aldatmaya çalışıyorlar. Ama biz memurlar biliyoruz ki katsayı artışı vb. çözüm değildir. Çözüm; grevli toplu iş sözleşmeli sendikal hakkın verilmesindedir.

Kardeşçe selamlar

Mehmet Şahin
ÇÜM-DER Başkanı

Gerçek
Sahibi: Ali Kar, Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı
Adres: Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 28 27 41
Ankara Bürosu: Kızılırmak Caddesi, Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70
Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

İktidar Emperyalizmin

Baştarafı s. 1'de

lar üzerindeki fiyat denetim ve kısıtlamalarının kaldırılmasını, onun yabancı sermaye ile daha fazla içiçe geçmesine olanak verecek düzenlemelerin yapılmasını. Gene emperyalizm ekonominin dışa bağımlı niteliğinden ve üretici güçlerin geliştirilememesinden kaynaklanan enflasyonun giderilmesi için çalışan kitlelere yönelik tedbirler alınmasını istiyordu. Memur maaş katsayısının arttırılmasına iktidarın tepki göstermesi, tütün taban fiyatlarının düşük tutulması işçi ücretlerindeki artışlara sınır konması yolundaki gelişmeler hep bu istek doğrultusunda atılmış ve atılacak adımları teşkil etmektedir.

Emperyalizmin siyasi istekleri arasında ise baş sırayı dış politika, NATO ve Amerikan üsleri konuları teşkil etmektedir. Emperyalizm herşeyden önce iki NATO ülkesi arasındaki pürüzlerin giderilmesini, Kıbrıs'ta kendi çıkarlarına uygun bir çözüm bulunmasını, Türkiye'nin NATO'ya katkılarının arttırılmasını, Türkiye'deki Amerikan üslerinin istenilen şekilde faaliyete geçirilmesini arzulamaktadır. İktidarın ilk işlerinden birisi Amerika ile SİA diye bilinen Savunma İşbirliği Anlaşmasını imzalamak olmuştur. Maddeleri kamuoyuna açıklanmayan bu anlaşmanın Türkiye.yi hangi yükümlülüklerin altına soktuğu henüz bilinmemektedir. Yunanistan ile ilişkiler ve Kıbrıs konusunda da önümüzdeki günlerin emperyalizmin istemleri doğrultusnda çözümlere gebe olduğu bellidir.

Ege hava sahası ile ilgili «Notam»ın kaldırılması da bu istemlerin bir parçası olmuştur. Şüphesiz iki komşu ülke arasında gerginliklerin sürmesi, milliyetçiliklerin kışkırtılarak her iki halkın altında bulunduğu sömürücü egemenlik rejimlerinin unutturulmaya çalışılmasına hizmet etmekteydi. Bu bakımdan gerginliklerin giderilmesi doğrultusunda atılacak adımlara bütün halkların kardeşliğine inananların bir itirazı olamaz. Ancak halkların kardeşliği sömürücü egemenliklerin ortadan kalktığı bir ortamda geri dönülmesi olanaksız bir biçimde perçinlenebilir. Yoksa emperyalizmin güdümünde bugün dostluk, yarın gerekiyorsa düşmanlık tohumları saçılarak ortaya çıkarılan politikalar aldatıcı olmamalıdır.

Bir kere daha söyleyelim, halklar arasında kalıcı dostluk egemen sınıfların gelgit politikalarından değil, onlar arasındaki emperyalizme ve sömürücü egemenliklere karşı ortak özlemlerden ve mücadele birlikteliklerinden kaynaklanır.

Bu yüzden emperyalizm tarafından attırılan adımlar halkların çıkarları gözönüne alınarak değil, soğuk savaş çığırtkanlıklarına yeniden sarılmış emperyalizmin stratejik hesaplarına dayanan adımlardır. Önümüzdeki günlerde Kıbrıs'ta da iki toplumun barışçı beraberliğine dayanan, bağlantısız ve üslerden arınmış bir ada için değil, fakat emperyalizmin büyük bir uçak gemisi olarak kullanabileceği gizlice NATO'laştırılmış bir Kıbrıs için adımların atılacağı, bu iktidara attırılacağı bellidir.

Emperyalizme tam teslimiyet politikasını «cesaretle» uygulayan iktidar bu politikanın sonuçlarına da katlanmak zorunda kalacaktır. Bu katlanma başka ülkelerde benzer işlevler gören iktidarların katlanmak zorunda kaldıklarından şüphesiz daha hafif olmayacaktır

Yeni vergi

Baştarafı s. 1'de

geri ücret, hükümet ne kadar karşı çıkarsa çıksın artacaktır. Bu durumda; 5400 liranın üzerindeki kısımdan %45 vergi kesilecektir. Böylece işçi, memur bütün emekçiler bu tasarıya göre eskisine oranla daha çok vergi vereceklerdir.

Yeni tasarı bununla da kalmamaktadır. Yıllardan beri işçilerin kıdem tazminatlarına göz diken burjuvazinin istemini de yerine getirmekte ve işçilerin kıdem tazminatlarına tavan getirerek (en yüksek memur emekli ikramiyesi kadar) bunun üzerinde kalan miktarından %45 vergi kesilmesini getirmektedir. Böylece işçilerin kıdem tazminatlarının üçte ikisinden % 45 oranında vergi kesilecektir. Açık çası işçilerin onlarca yıllık yıpranmalarının karşılığı olan kıdem tazminatlarına burjuvazi adı na devlet elkoyacaktır.

Bütün bunlarla da yetinmeyen tasarı, emekçilerin ücret dışında aldıkları ikramiye vb. yan gelirlerini ayrı ayrı vergilendirmekten vazgeçmekte bütün gelirleri birleştirerek vergilendirmektedir. Bu durumda emekçilerin aylık gelirlerinin 5400 liralık kısmı kağıt üzerinde vergi dışı tutulurken ikramiye ve diğer yan gelirlerin eklenmesiyle bulunan gelir %45 lik vergiye tabi tutularak emekçilerin bugün ödedikleri vergiden çok daha fazlasını ödemeleri gerçekleştirilmiş olacaktır.

Açıkça görülmektedir yeni vergi yasa tasarısı işçi, memur bütün emekçiler üzerindeki vergi yükünü daha da artırmayı amaçlamaktadır. Bugünkü ağır vergi yükü altında iyice bunalmış, işsizlik ve pahalılık nedeniyle yaşam koşullarına dayanamayacak duruma düşmüş olan emekçilerin yeni vergi yüklerini omuzlamaya hiç mi hiç niyeti yoktur ve bu vergilere karşı tepkisi de elbette büyük olacaktır.

İşçi sınıfımızın ekonomik demokratik mücadele örgütü olan DİSK'in getirilmek istenen yeni vergiler ve kıdem tazminatı üzerinde oynanmak istenen oyunlar karşısında daha aktif ve ses çıkartıcı bir tavır içine girmesi gerekmektedir.

Özellikle DİSK'in ekonomik-demokratik mücadeleyi bir kenara ittiği yolundaki burjuvazinin propagandasının da etkisizleştirilmesi ve DİSK dışındaki sendikaların ve memur örgütlerinin ortak eylem içine çekilmesi açısından yeni vergi yasa tasarısı ve kıdem tazminatları konusunda oynanmak istenen oyunlar önemli, somut gerekçeler oluşturmaktadır.

Vergi yükünü böylesine işçi ve emekçilerin sırtına yıkmayı ve işçilerin kıdem tazminatlarını gasbetmeyi hedefleyen bir yasa tasarısına karşı başta sendikalar olmak üzere bütün emekçi örgütleri gereken duyarlılığı göstermek zorundadırlar.

Gazioğlu

Baştarafı s. 1'de

zioğlu, çeşitli illerde miting yapmak üzere gerekli işlemleri yerine getirdiklerini, ancak bunlardan sadece Bursa'dakine yetkililerce izin verildiğini belirterek, konunun bu aşamaya belli gerici siyasi çevrelerin saldırıları ile sokulduğunu ve bu nedenle de davanın hukuki değil siyasi bir içerik taşıdığını sözlerine eklemiştir.

Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine öğretmenleri kendilerinin teşvik etmediklerini de belirtmiş ve binalarında bomba imal edilenler serbest bırakılırken, kendilerinin anlamını kavrayamadıkları suçlardan dolayı 113 gündür tutuklu bulunduklarını söylemiştir.

Sanık avukatlarının yaptık ları savunmadan sonra, mahkeme heyeti TÖB-DER MYK üyesi Ömer Aslan ve Ayhan Kutlay ile 4 şube yöneticisinin tahliyesini, geri kalan Gazioğlu ve 8 yöneticinin ise tutukluluk hallerinin devamını karar altına almıştır.

Gazioğlu'nun tutuklu bulundurulması, çerçevesi yasalarca belirlenmiş tutukluluk müessesesine aykırıdır. Bu durum da, davanın «siyasi» niteliğine ışık tutmaktadır.

SABAHATTİN

Baştarafı s. 4'de

araştırma/eleştirmenin genişletilmiş ikinci baskısı da aynı yayınevinin Eğitime Yardımcı Kitaplar dizisinde yayınlanırken, yazarın Refika Taner'le birlikte düzenlediği Seçme Romanlar adlı edebiyat eğitim-öğretimine yardımcı kitabının da ikinci baskısı Yeni Dünya Yayınları arasında çıktı.

Tekelcilerin

Baştarafı s. 1'de

zorunda kalmıştı. İktidarın o günkü klavuzu da, bugünkü «karga» idi!. Bu enteresan düşünce Turgut Özal'ın kafasından çıkıyordu.

Bilindiği gibi 15-16 Haziran olayı, 274-275 sayılı yasalarda değişiklik yapmak, böylece işçileri sendika seçme özgürlüğünden mahrum bırakıp, dev let sendikası haline gelmiş olan TÜRK-İŞ'e mahkum etmek girişimi üzerine doğmuştu. İstanbul'da yüz binlerce işçi bu hevesi bozmuştu.

Aynı hevesin yeniden kabarması, her halde Turgut Özal'ın yeniden suyun başına geçmesindendir. Hatta geçmişin çizgileriyle benzerlik burada kalmıyor. 1970 Devalüasyonu ve zamları da Turgut Özal'ın kafasından çıkmıştı. Ve bunun üzerine Demirel iktidarı bırakıp kaçmak zorunda kalmıştı.

Şimdi de aynı şey mi olur bilinmez. Ama bilinen o ki, işçileri kendi iradeleri dışında tek sendika çatısı altına sıkıştırmanın olanağı yoktur. Bu olsa olsa tekelcilerin yarım kalmış bir rüyayı yeniden görmek istemeleridir.

İşçi sınıfı bu noktaya geldikten sonra ise, hep rüya olarak kalacaktır ve işçi sınıfı sendikal birliğini kendi iradesiyle, kendi elleriyle, burjuvazinin tüm engelleme ve baskılarına rağmen birgün mutlaka sağlayacaktır.

TRT

Baştarafı s. 1'de

yor Sulhi Dönmezer. Ve «sadece bu kadar» deyip sürdürüyor konuşmasını. Çıkarılan yasaların «devleti koruma yasaları» olduğunu da ekilyor.

Halka karşı devleti savunmak; devleti halktan savunmak!... Bu, devletle halkın arasındaki kalın çizgiyi kabullenmek demektir. Bu halka karşı savaş ilân etmektir.

Demirel iktidarının işi nereye vardırdığını, bundan daha iyi gösterecek örnek bulmak hayli zordur. Sulhi Dönmezer'e yasa savundurmak!

Kim bu adam? Yargıtay bu kişinin «güvenilir» bir bilirkişi olmadığını karar altına almış. Ara rejim dönemleri hariç, bu «devlet avukatının» mahkemelere verdiği «bilirkişi raporları, suların kesildiği dönemlerde kullanılmış! Bu meşhur «bilirkişi»nin, işini bilen bir «düzenbaz» olduğunu cümle alem öğrenmiş.

İktidar bu adamı yeniden piyasaya sürmekle, sadece işçi sınıfına, emekçi halkımıza, ilericilere karşı değil, düşünce özgürlüğünü hoşgören liberal aydınlara karşı da savaş açmıştır. Faşizme yollar ancak bu türden uygulamalarla döşenebilir.

Cami Yaptırma Dernekleri nin tüzüklerinde bile «komünizm propagandası» aramasıyla tanınan Sulhi Dönmezer, Demirel'in yasalarını «savundu»! Sadece bu bile, yani Sulhi Dönmezer adı bile işin nereye vardırıldığını kanıtıdır.

Demokrasinin çivisi oynamış, Demirel'in öncülüğünde, halka karşı yoğun bir savaş başlatılmıştır. Böyle başlar. Bugün Sulhi Dönmezer'e TRT ekranlarında yasalar savundurulur. Yarın daha ileri görevlere adaylığını koyan Metin Toker, Can Pulak, Bedii Faik gibilere, sokaklarda işlenecek cinayetler, sorgusuz kurşuna dizmeler savundurulur.

İşler şirazesinden çıktı çıkıyor!...

Silifke'de TSİP'li 4

Baştarafı s. 1'de

manlığının ve sosyalist avcılığının bir uzantısıdır. Egemen güçler ve onun siyasi temsilcileri sömürü ve baskı üzerine kurulu saltanatlarını sarsan en etkin gücün işçi sınıfımız olduğunun bilincinde oldukları içindir ki, Silifke'de SEKA ve SEKA'daki sosyalist işçileri hedef almışlardır.

Ancak, örgütlü işçinin gücü onların oyununu bozacaktır.

sonra bu arkadaşlar serbest bırakılmışlardır.

TSİP Silifke ilçe teşkilâtının yaptığı açıklamaya göre, bu kişiler özellikle TSİP üyeleri olmaları, Sedat Ersoy'un işyerinde yetkili olan Sarı Teknik Yapı-İş yerine DİSK'e bağlı Maden-İş'in yetki alması için uğraş vermesi nedeni ile evleri aranıp göz altına alınmışlardır.

Bu olaylar ülke genelinde uygulanmakta olan işçi düş-

Vergi «adaleti»

Baştarafı s. 1'de

Demirel iktidarı da bugünlerde «vergi yasasına» sarıldı. Vergileri emekçilere «sevimli» gösterebilmek için bin dereden su getiriyor.

Vergilerin enflasyonu gerileten özelliği, tüketimi kısmasındadır. Kapitalizmde, bir avuç tekelci ve spekülatif kazanç peşinde koşan vurguncu dışındaki geniş yığınlar «tüketici» durumundadırlar. Eğer bunların tüketimi vergiler yoluyla kısılabilirse, yani gelirleri azaltılıp harcamaları düşürülürse, enflasyon nisbeten geriletilebilir.

Demek ki, kapitalist ülkelerde vergiler, emekçilere kaydırılır. Sermaye sahiplerinden alınan verginin düzeyi ne olursa olsun, bu paralar, ya devlet harcamalarının niteliği sayesinde, ya da krediler yoluyla yeniden sermaye sahiplerine geri dönmektedir. Halbuki ücretlilerden ve dar gelirli yığınlardan sağlanan vergiler için böyle bir «geri dönüş» söz konusu değildir.

İşte bunun için vergiler, emekçilerin gelirini azaltarak enflasyonu geriletebilir. Yani, enflasyonun yükü vergiler yoluyla emekçilerin sırtına yıkılır.

Demirel iktidarı da bu yolu seçmiştir. Parlamentoya getirdiği vergi yasasının niteliği de budur. Emekçileri daha çok vergilendirmek, sermayeye kapıları açmak...

Eğer vergiler kanunlaşırsa, işçilerin ve memurların gelirlerinde bir miktar artış görülecek. Vergi indirimi yoluyla sağlanacak bu artış, enflasyonun alıp götürdüğünü geri verecek midir? Kuşkusuz hayır.

Vergi tasarısı meclislerde iken AP'nin, dolayısıyla hükümetin ilk karşı çıktığı önerge, asgari geçim indirimini yükselten ve işçi-memur kitlesi için belli bir gelir artışını teklif eden önerge oldu. Emekçilere yarayan bu önergeye hükümetin karşı çıkması bir rastlantı değildir. Vergi tasarısının mantığı budur.

Hükümetin vergi tasarısı, bazı «kaydırmalar» öngörüyor ama esas olarak, büyük sermayenin vergi yükünü azaltıp, aşağı gelir gruplarının vergi yükünü artırmayı amaçlıyor. Sonuçta, az kazananlar çok, çok kazananlar az vergi ödiyecekler!

Enflasyon, bağımlı ekonomiden kaynaklanıyor. Yapısal niteliktedir. Vergileri artırmak yoluyla da engellenemiyecektir. Kaldı ki, iktidar, vergilerle adalet sağlayacağını söyliyerek işçileri, memurları kandırmaya çalışmaktadır. Demirel iktidarının, tekelcilerle omuz omuza vererek ülkeyi sürüklemek istediği nokta «sermayenin adaletini» sağlayabilir!

Cumhurbaşkanlığı

Baştarafı s. 1'de

Faruk Gürler'in seçilmesi parlamentoda ısrarlı bir direnişle karşılaşmış, ama sonunda çözüm yine bir emekli generalde bulunmuştu. Yedi yıl Cumhurbaşkanlığı yapan Sayın Fahri Korutürk'ün goze batar asker nitelikleri gösterdiği söylenemezse de, sivil bir Cumhurbaşkanı burjuva cumhuriyetin özünün ve işlevinin gereğidir. Oysa Türkiye burjuvazisi altmış yıla yakın Cumhuriyet tarihi boyunca sadece on yılı sivil Cumhurbaşkanıyla geçirmiştir. Böylesine sker düşkünüdür. Bu defa da Parlamento bu yolda dayatmasa bile, seçilecek bir sivil Cumhurbaşkanından ne gibi bir işlevi yerine getirmesi ve yerini nasıl doldurmasının beklendiği bugünden bellidir.

Cumhurbaşkanlığı makamı hukuken fazla bir yetki ve sorumluluk taşımasa da siyasi alanda büyük önemi olan bir makamdır. Özellikle içinde yaşadığımız, demokrasiye çok yönlü saldırıların tezgâhlanıp tırmandırıldığı bu dönemde. Çıkarları demokrasiden yana olan geniş halk kesimlerinin Parlamento içindeki temsilcileri, sayıları ne olursa olsun, Türkiye'de demokrasi mücadelesi açısından en isabetli ve yararlı olabilecek bir seçimin yapılmasına katkıda bulunmalıdırlar. Yeni Cumhurbaşkanının seçilmesini demokrasinin ve halkın başına çorap örme operasyonunun bir parçası olarak ele alanların, bu yolda şimdiden yoğun gayretlere girişenlerin çabaları boşa çıkarılmalıdır.

Dünyada

Baştarafı s. 4'de

dika düşmanı yeni yasa tasarısı Parlamento gündeminde bulunuyor. Bunun yanısıra Watergate olayı benzeri uygulamalar da ortaya çıkarılıyor. Bugüne kadar sendika yöneticilerinin konuşmalarının dinlendiği ve banda alındığının tespit edilmesi üzerine bir protesto gösterisi yapıldı.

Çelik işçilerinin grevi ile dayanışma güçlenerek yaygınlaşıyor. Diğer işkollarında çalışan 200 bin kadar işçi ekonomik koşulları protesto etmek amacıyla yaptıkları bir günlük eylemle çelik işçilerinin grevine güç kattılar.

Öte yandan Kosta Rika'da 4000 muz işçisinin Amerikan çok uluslu Standard Fruit tekeline karşı başlattığı grev de sürüyor. Diğer işkollarında işçiler Standard Fruit işçileriyle dayanışma için üretimi durdurdular. Buna karşılık çokulusluların bas kısıyla Kosta Rika hükümeti işçilere karşı saldırıya geçti. Birçok işçi gözaltına alınırken, pek çoğu da yaralandı.

TEKSTİL

Baştarafı s. 1'de

na bağlı Uluslararası Tekstil Sen dikaları Birliği Genel Sekreteri Jan Kriz ve yardımcısı Marta Vaisova dünya tekstil işçilerinin TEKSTİL grevi ile dayanışma içe risinde olduğunu belirttiler. Ziyareti sırasında bir basın toplantısı yapan UTSB Genel Sekreteri Jan Kriz şunları söyledi:

«Örgütümüz Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği'ne üye 60 örgütümüz ve 13 milyon üyemiz adına Türkiye'deki kardeşlerimizi tüm gücümüzle desteklediğimizi belirtirim.

Tüm Tekstil üyelerinin, grevdeki tekstil işçilerinin toplu sözleşme döneminde enflasyon, satınalma gücünün düşmesi, işsizliğe karşı sendikal hak ve özgürlükler için işçilerin çıkarına gerçekten cevap verecek somut ve ilerici haklar için verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz.

Tutuklama kararı verilen TEKSTİL Sendikası Genel Başkanı Rıdvan BUDAK kardeşimizle ilgili baskıları kınıyoruz. Aynı zamanda, haklı talepler için, sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleşmesi için, demokrasi ve işçi sınıfının birliği için mücadele eden ve baskıya uğrayan tüm diğer kardeşlerimizi destekliyoruz.

İşçi sınıfının birliği, sendikaların birliği işçilerin hakları için verilen mücadelede güçlü bir silahtır.

İnanıyoruz ki, TEKSTİL işçilerinin mücadelesi işçi sınıfının birliği, dayanışması ve daha ileri kazanımlarına katkıda bulunacaktır.»

Bursa'daki

Baştarafı s. 1'de

1 Bir ay içinde yüzlerce ilerici, yurtsever, demokrat insan gözaltına alınarak en ağır işkencelerden geçirilmiştir. Birçoğu sakat bırakılmıştır.

2) Gözaltına alınanlar arasında eli silahlı faşist çetelerin bulunmaması da gelişmelerin dikkat çekici diğer bir yanıdır. Mahallelerde terör estiren, hüviyet soran, ilerici sendikalara üye işçilere sarı-faşist sendikalara zorla geçirmeye çalışan, esnafı haraca bağlayan, MHP ve ÜGD'li katiller aksine polisin bu operasyonlarına yardımcı olmaktadırlar. Kolluk kuvvetleri faşist militanların eylemlerine göz yumarken, TİP ve TSİP'li üyelerin en doğal yasal hakları olan bildiri dağıtmalarını engellemektedir. Organize sanayi bölgesinde bildiri dağıtan TİP üyeleriyle, Karacabey, Mudanya, İznik ve Yenişehir ilçelerinde yine bildiri dağıtan TSİP üyeleri gözaltına alınmışlardır. Keza Karacabey'de TİP ve SGB binalarına saldırılmış, İnegöl'de sebepsiz olarak elliden faz la ilerici gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınmışlardır. Yine polis, bu ilçede TSİP binasının kapısını kırmıştır. Ertuğrulgazi mahallesinde Gerçek Gazetesi satmakta olan TSİP üyeleri polisce götürülmüşlerdir.

3) Polis, elinde ne Cumhuriyet Savcılığından, ne de mahkemeden arama izni olmaksızın bir çok ilericinin evini basmış, kapıları kırarak arama yapmıştır. Sonra da, zorla ve tehditle, hatta işkenceyle evini bastığı kişilere «muvafakatli Ev Arama Tutanağı» imzalattırarak sorumluluktan kurtulmak istemiştir. Özellikle demokrat olarak bilinen semtler, ilericilerin yoğun olarak oturduğu yerleşim mahalleri resmi terörün hedefleri haline gelmiştir.

4) Organize sanayi bölgesi sürekli MİT ajanlarının ve jandarmanın kuşatması altındadır. İşçileri taşıyan servis arabaları sürekli aranmaktadır. Tekstil ve Maden İş sendikalarının yığınsal grevlere hazırlandığı bugünlerde kolluk kuvvetleri işçilere gözdağı vermektedir.

5) Özel kanunla kurulu ve kamu görevi yapan «meslek odaları» yine izinsiz olarak polisçe aranmak istenmiş, yöneticilerine baskı yapılmıştır.

6) Bu yasadışı baskıların yanı sıra, bir de Bursa Emniyet Müdürlüğünün çeşitli bölümlerinde görevli, sayısı 70'i aşan anti-faşist-demokrat nitelikli polis «görülen lüzum üzerine» gerekçesiyle çeşitli illere sürgün edilmişlerdir. Emniyet Müdürlüğü, infial olmasın diye, her gün üç-beş kişilik guruplar halinde tayin emrini tabliğ etmektedir. Tayin işleminde bile yasa dışı davranan yetkililer tayini çıkan görevlilere vermek zorunda oldukları «tayin emri» belgesisin suretini vermemekte direnmektedirler.

7) Aynı yasa dışı baskı ve kıyımlar, tüm devlet kademelerinde sürdürülmekte, tayin edilen ilericilerin yerlerine faşist militanlar doldurulmaktadır. Böylece devlet kadroları faşistleştirilmek istenmektedir.

Tütün

Baştarafı s. 1'de

tün üretmek için almakla zorunlu olduğu malların fiyatı yüzde 100 arttı. Demek ki üretici bu işten içeri girdi. Yaşam seviyesi bu fiyatla düşmeye mahkûm oldu.

Zaten bu emperyalizmin ekonomik örgütü IMF'nin istediği bir şeydi. Egemen sınıfların sebep olduğu enflasyona emekçilerin satın alma gücünü düşürerek çare bulmayı önermişti IMF. Emekçilerin satın alma gücü de eğer işçi iseler ücretlerinin artmasını engellemekle, üretici iseler ürettikleri mallara düşük fiyat vermekle düşürülür. İşte iktidar da tam bunu yapmıştır. Tütüne ıspanak fiyatı vermiştir.

Gerçek Durum

lıkla birşey çıkmayacaktır. Dolayısıyla Nisan ayında yeni hükümet sorunları gündeme gelecektir. Bu sorunun burjuva demokrasisi içinde mi, yoksa dışında formüllerle mi çözüleceğini belirlemek için yoğun bir mücadele yaşanacaktır. Doğaldır ki, gerici-faşist güçlerin provakosyanlarına en fazla hız verecekleri aylar Mart-Nisan ayları olacaktır.

Böylesi bir perspektif işçi sınıfına ve tüm demokrasi güçlerine önemli görevler yüklemektedir. En küçük ağırlıkların demokrasi güçleriyle gericilik güçleri arasındaki dengede önemli sonuçlar doğurabileceğini gözden hiç uzak tutmadan saflarımızı sür'atle toparlamalıyız.

Geniş yığınlar demokrasiden yanadır. Onlar kararnamelerle kaderlerinin çizilivermesini istemiyorlar. Onlar dayanılmaz hale gelen hayatlarının daha da kötüleştirilmesini istemiyorlar. Ve onlar daha iyi bir yaşam için mücadele olanaklarının olağanüstü mahkemelerle, baskı yasalarıyla zorbalıkla ellerinden alınmasını istemiyorlar. Uzun mücadeleler sonucunda elde edilmiş demokratik hak ve özgürlüklerin daha da geliştirilmesinden yanalar.

Yapılacak iş geniş yığınların bu istemleri doğrultusunda örgütlenmelerini, birleşmelerini sağlamaktan başka birşey değildir.

Faşizme karşı mücadele mi?

larak gelişmez. Halk muhalefetinin mücadele düzeyi ve taşıdığı çeşitli eğilimler, siyasal gelişmede rol oynamaktadırlar.

Şu anda, yani içinde bulunduğumuz günlerde, sınıf mücadelesine rehberlik etmek önemli bir sorundur. Bunun için bütün nüansları hesaba katan politikalar güdülmelidir. Emekli sınıf hareketinin vereceği her açık, burjuvazinin hedefi görmesini kolaylaştırmaktadır.

Açık verenler, verdikleri bu açıklarla burjuvazinin işini kolaylaştıranlar şu sıra oldukça fazla. Faşing'in ortasına bir rastlantı sonucu düşmüş çocuklar gibi maytap torbasını bir solukta boşaltmaya hevesli olanlar, «tohumluklar» eşliğinde ortalıkta kol geziyorlar.

«Eylemlerinin» kalın çizgileri nedir, buna bakalım: Bankalar korunduğu için bakkal kasaları. Bu kasalar da «korununca» polis öldürmek. Mahalleler kurtarıp, faşizmin «kurtarmayı» düşündüğü ülkede sığınaklar aramak. Faşistlerle «köşebaşı kavgaları» düzeyinde bir mücadeleyi göze almak. Asker öldürmek vs.

Seçilen eylem türü bu olunca, varılacak sonucu önceden kestirmek ya mümkün değildir, ya pek mümkündür. Ama halk yığınlarının âcil çıkarına zarar veren, ve esasen halk kitlelerinin mücadelesinin sonucu belirleyeceği gerçeğine yüz vermiyen bu türden macracılığa karşı uyanık bulunmak gerekmektedir.

Bu nedenle, bu «gözü kara» gurupların gözü kör» eylemlerinden çok, burjuvazinin bunların ayak izlerine nasılda düştüğüne bakmak gerekir. TRT bültenlerinde, gelecek provakatif eylemlerin yeri önceden boş bırakılmakta, sonrada bu «armağanların» birer kopyası müdahaleci mihrakların adresine postalanmaktadır. Faşizm hesapçıları, gerilen toplumsal tansiyondan çok, gerilmiş ve kopma noktasına gelmiş «başka tansiyonlara» dayanmaktadırlar.

Bu eylemlerin kendi amaçları içinde başarısından sözedilemez ama, burjuvazinin amaçları açısıdan çok başarılı oldukları açıktır: Kaldı ki, bütün bunlar sol adına, halk muhalefeti adına gösteriliyorsa, halka saldırmanın gerekçeleri ve çıkış noktaları olabilmektedirer. Haklı bir mücadele, faşizme karşı halkın mücadelesi, bu yırtık torbalar yüzünden hayli su kaybetmektedir. Ve akan su, maceracı eylemlerden geçerek burjuvazinin değirmenine akmaktadır.

Bu, kitlelerin mücadele üslubu değildir. Kitlelerin amacı da değildir. Kitleler tarafından, onun öncü politik güçleri tarafından yürütümemektedir. Kitlelerin doğruluğuna inanmadığı, doğrudan el koymadığı mücadele biçimleri faşizmin kullanımına açıktır.

Varsın zorbalık burjuvazinin karakteri olarak kalmaya devam etsin. Öyledir de zaten. Ama bura küçük burjuva zorbalığı alternatif olamaz. Emekçi yığınların kitlesel gücü ve bilimsel silahlarından başka, faşizmi yenecek güç yoktur.

İşçi sınıfı, emekçi halk muhalefetinin öncü sınıf güçleri serinkanlılıklarını korumaktadırlar. Bu, soytarılığa yer bırakmaksızın, tüm anti-faşist güçlerin birlik ve beraberliğiin gerektirmektedir. Bu da yetmez. Faşizmin provokatör uzantılarından arınmış olmayı gerektirir.

Faşizme karşı olanların bir safta toplanmasından sonra, geriye faşistler, faşist işbirlikçileri ve bir de faşizmin galasına maytap torbalarıyla giden serüven meraklısı guruplar kalacaktır.

Eğer doğruysa, halkımızın bu akılsız «dostları» en azından faşizmin düşmanları değildirler.

Necati Cebe: «141-142'nin kaldırılmasını istemek, demokrat olmanın gereğidir»

Ecevit Avrupa seyahatlerinde en fazla karşılaştığı soruyla yine karşılaştı ve «141-142'nin kalkmasından» bir kez daha söz etti. Başta Demirel olmak üzere, gerici-faşist karması koro, bu vesileyle bir kez daha demokrasi ve özgürlük düşmanı seslerini yükselttiler. Anayasayı dümdüz etmekten hiç perva duymadan sözedebilen bir Başbakanın 141-142'yi savunması normaldir ama, bunu Anayasa'ya ve —sık sık «milli irade»nin tecellisini engelleyen kuruluşların başında gösterdiği— Anayasa Mahkemesi'nin eski kararlarına dayanarak savunması kaba bir demagojiden başka bir şey değildir.

Burada, CHP içindeki sol sosyal demokrat üyelerden Balıkesir milletvekili Necati Cebe'nin geçtiğimiz günlerde Millet Meclisi'nde şahsı adına yaptığı konuşmadan bazı bölümleri bir belge olarak yayınlamakta yarar görüyoruz.

«NECATİ CEBE (Balıkesir) — Sayın Başkan, Sayın Milletvekilleri:

Şimdi çeşitli maddeleri, bu arada 4 ncü maddesi değiştirilmek istenen 1630 sayılı Dernekler Yasası, demokratik hak ve özgürlüklerin büyük ölçüde kısıtlandığı, Anayasamızın lüks sayılarak antidemokratik doğrultuda değiştirildiği bir dönemde, 12 Mart döneminde çıkarılan bir yasadır.

Söz konusu yasa, öyle bazı çevrelerce iddia edildiği gibi boşluğu gediği olan, gevşek bir yasa değil; dernek kurma ve yaşatma hakkına sayısız sınırlamalar getiren taş gibi bir yasadır. Şimdi, 12 Mart'ın getirdiği sınırlamalarla yetinmeyip yeni sınırlamalar getirmeye çalışılıyor.

Değerli arkadaşlarım, dernek kurma bakkı göstermelik kılınmak isteniyor. Önümde bir belge var. İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin 24 ncü maddesinin 4 ncü bendi —ki bu bildirinin altında Türkiye'nin imzası vardır— «Herkesin çıkarlarının korunması için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır» demektedir. Gene 6366 sayılı yasa ile kabul edilen İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesinin 11 nci maddesinin 1 nci bendi, «Her şahıs başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak hakkına sahiptir» demektedir. Bu bildirinin de altında Türkiye'nin imzası vardır.

Değerli arkadaşlarım, 30 yılı aşkın bir süredir demokrasi diyoruz başka bir şey demiyoruz. Kimimiz hürriyetçi demokrasi, kimimiz özgürlükcü demokrasi türküleri söylüyoruz; ama faşist Mussolini İtalya'sının Ceza Yasasından, Ceza Yasamıza, üstelik de ağırlaştırılarak aktarılan 141 ve 142'nci maddeler hâlâ yürürlükte. Demokrasimizi bu çifte ayıbından kurtarmaya çalışacağımız yerde, ona yeni ayıplar eklemeye çalışıyoruz. Düşünce yasaklı, kitap yasaklı demokrasiyi hürriyetçi demokrasi diye adlandırarak işin içinden çıkmaya çalışıyoruz. Böyle yapmakla başkalarını aldattığımızı sanıyorsak aldanıyoruz. Çoğulcu demokrasiyi benimsemiş ve yaşama geçirmiş hiç bir ülkede 141, 142, 163 ve benzeri maddelere yer olmadığını aklı başında herkes biliyor ve gene aklı başında herkes biliyor ki, 141 ve 142'nin kaldırılmasını istemek, sosyalist ya da komünist olmanın değil, demokrat olmanın gereğidir.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizde belli çevreler derneklerin siyasetle uğraşmalarından şikayetçilerdir, öteden beri; ama Sanayi Odalarının, Ticaret Odalarının siyaset yapmasından değil, kamu görevlilerinin kurdukları derneklerin siyaset yapmalarından şikayetçidirler. Derneklerin siyasi etkinlikte bulunmalarını yasaklayan yasa hükümleri vardır, bu yasa hükümleri yürürlüktedir. Yasa dışına çıkan, yasaları çiğneyen kişi ve kuruluşları izlemek ve yargılamakla görevli yargı organları da vardır. Ve bu organlar görev başındadır.

Değerli arkadaşlarım, derneklerin siyasetle uğraşmalarını yasaklayan yasa hükümlerine karşın, dernekler siyasetle uğraşıyorlarsa, normal yargı yolu ne güne durmaktadır? Gerçek şudur değerli arkadaşlarım. Yasalarımızın yasakladığı anlamda siyasal etkinlik, özetle «bir siyasal partiyi iktidardan düşürüp bir başka siyasal partiyi iktidara getirme amacına yönelik etkinlik»tir. Dernekler bunu yapmıyorlar, yapmadıkları için de kapatılmıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, yurt ve dünya sorunlarına ilişkin görüş oluşturmak, görüş açıklamak ve yaymak, Anayasamızın herkese tanıdığı bir haktır. Altını çizerek yineliyorum. Yalnızca profesyonel siyasetçilere ve siyasal partilere değil, herkese tanıdığı bir haktır.

Değerli arkadaşlarım, yurt ve dünya sorunlarına ilişkin görüş, oluşturmak, açıklamak ve yaymak bir hak olmanın da ötesinde çağdaş insan olmanın herkese yüklediği bir görevdir. Günümüz kamu görevlileri Osmanlı döneminin kapıkulları değildir. Onlar demokratik Cumhuriyetin özgür yurttaşlarıdır. Kamu görevlileri demokratik cumhuriyetin özgün yurttaşları olarak yurtta ve dünyada olup bitenleri elbetteki izleyecekler, yurt ve dünya sorunlarına ilişkin görüşler oluşturacaklar, görüşlerini açıklayacaklar, bunun da ötesinde yayacaklardır. Bu anlamda siyaseti yasaklamak, Anayasanın 20 nci maddesini askıya almaktır. Anayasanın 20 nci maddesi; «Herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir» der, kamu görevlileri hariç, herkes demez. «Herkes fikir ve kanaat hürriyetine sahiptir.» der.

Değerli arkadaşlarım, terörün demokrasiden kaynaklandığını iddia edenler, toplumumuzu ve toplumumuzun etkili kesimlerini «demokrasi bizim neyimize, bize eli sopalı yönetim gerek» deme noktasına getirebilmek için terörü başlatanlar ve yaygınlaştıranlardır. Teröristleri eğiten, finanse eden, koruyucu kanatları altına alan güçler terörü bahane ederek demokratik hak ve özgürlükleri askıya almak, güçleri yeterse yok etmek istemektedirler. Terörün kaynağında demokrasi değil, «davadan döneni vurun» görüşünde somutlaşan demokrasi düşmanlığı yatmaktadır. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Terörü bahane edip demokrasiyi askıya almak, teröristleri ödüllendirmek demektir. Nedir teröristlerin amacı? Teröristlerin amacı «Demokrasiye paydos denebilmesi için uygun ortam yaratmaktır. Antidemokratik yasa tasarılarına destek olmak, teröre karşı çıkmak, tersi bir tutum içine girmek teröre arka çıkmakmış gibi gösterilmek isteniyor. Gerçek bunun tersidir. Terörü gerekçe olarak kullanıp antidemokrasi simidine sarılmak terörü ödüllendirmektir; terörün istemini yerine getirmektir.»

Dışişleri Bakanı'nın Ağzından: «Türkiye Batıya ipoteklidir»

Türk dış politikasında önemli gelişmeler oluyor. Türkiye, Bölge ve Dünya barışı açısından, yüklenebileceği en kötü göreve talip oluyor.

Bu, Ortadoğu'da ABD'nin ileri karakolu olmaya özenmek, komşularla arasındaki gerginliği artırmak, ilerici halk hareketlerine sırt çevirmek noktasıdır. Bu noktada Türkiye ABD'nin silah gücünün önemli bir bölümünü üzerine almak, NATO içinde yeni yükler altına girmek zorundadır.

Dışişleri bakanı sıkıştığı TRT ekranında, Türkiye'nin bu durumunu gözlerden saklamak için «politik kurnazlığa» sığındı. Dış politikanın unsurlarını, Türk-Yunan ilişkileri düzeyine indirgedi. Halbuki Türkiye, Irak'la olan ilişkilerinin bozulmasından İran halk hareketi üzerinde yarattığı güvensizliğe kadar, ulusal çıkarlarını ilgilendiren pek çok soruna cevap ve çözüm bulmak durumundadır.

- Afganistan olayları bahanesiyle Sovyetler Birliğine karşı tırmandırılan düşmanlık politikası,
- İran'daki devrimci harekete karşı güdülen kararsız politika ve takınılan olumsuz tavır,
- Irak'la ilişkileri soğutmak, bu ülkenin içişlerine karışmak düzeyine varan provakosyanlara alet olmak,
- Kıbrıs'ta barışı ve çözümü zorlaştıran konumda olmak, Amerikancı politikaların yanında yer almak,
- Emperyalizmin ve NATO'nun menfaatleri zemininde Yunanistan'la uyuşmak, iki halkın çıkarları zemininde ise uyuşmazlıklar yaratıp derinleştirmek,
- NATO'nun silahlanması çabalarına katılmak, ABD füzelerinin Batı Avrupa'ya yığınak yapılmasından yana olmak,
- ABD üslerine yeniden işlerlik kazandırmak, Savunma Işbirliği Anlaşması ile ABD'ye yeni üsler vermek,
- Bu yaptıklarının Türkiye'nin yarırına olup olmadığını «henüz daha tartmadık» diyerek ne yaptığını dahi bilmediğini, ya da çok iyi bildiğini kendi ağzıyla söylemek!...

Dışişleri Bakanı bu sorunlardan kaçarken AET çıkmazına yakalanıyor. Topluluğa «tam üyelik» için müracaat edileceğini, bunda hükümetin «kararlı» olduğunu söylüyor.

Ama unutuyor ki, en az Demirel hükümeti kadar, AET ülkeleri de kararlıdırlar! Türkiye'nin «hastalığını» topluluğa bulaştırmaktan korkmaktadırlar.

Türkiye, ulusal çıkarlarını, Demirel iktidarının yönelimleri yüzünden topun ağzına sürmektedir. Bu sürece dikkat çeken barış güçlerine karşı da ağız dolusu küfürle, olmadı zorbalıkla yürümektedir.

Türkiye, barışın karşısında ateş yakmaktadır. Halkımız ise, tersini savunuyor, barış özlemini dile getiriyor.

Doğrudan...

Hüseyin Hasançebi

Çözüm Öldürmekse Eğer

İnsanı öldürmek... Öldürmek yoluyla bireysel ya da toplumsal bir soruna çözüm aramak eğilimi nereden kaynaklanıyor?

Türkiye'de bu eğilim hayli köklü ve güçlüdür. Özellikle dönemeçlerde vahşi bir kan tutkusuna dönüşerek ortaya çıkmaktadır.

Necmettin Cevheri ve Mehmet Can!... Biri AP'li, öteki CHP'li. Ortak noktaları, ikisinin de Adalet Bakanlığı yapmış olmaları. Bir başka ortak noktaları daha var ki, o da öldürmenin çözüm olduğuna inanmalarıdır.

Bu iki eski Adalet Bakanı bir araya geldiler. Ölüme mahkûm edilmiş, ama cezaları henüz infaz edilmemiş hükümlülerin acele asılmaları gerektiğini «ortak görüş» olarak ileri sürdüler. Onlara göre, eğer insanların asılmasına hız verilirse, ölüm mekanizmasının durduğu kanısı dağılacaktır. İki eski **Adalet Bakanı** meseleye böyle bakıyorlar.

Bu bakışın giderek güç kazanabileceği günler yaşamaktayız. Yakın geçmişte de böyle günler yaşamıştık. «Siyasal hizmet» için ölüm kararları alan bir askeri mahkemenin başkanı bugün AP sıralarında milletvekili diye oturmaktadır. Devletin aynı zamanda bir intikam aracı olarak kullanılabileceğini isbat etmeye hazır olanlar köşe başlarını tutmaya başlamışsa, «günlerin niteliği» değişiyor demektir.

«Burjuva adaleti» ya da «gerici adalet» gibi nitelendirmelerle sorunu geçiştiremeyiz. Çünkü, ölüm cezasının bu elle alınış tarzı ve elde edilmek istenen sonuç, klasik cezalandırma alışkanlığının dışına taşmaktadır.

Ölüm cezasının yerleşik uygulaması bireyi cezalandırmaya dönüktür. Cezanın kendi içinde taşıdığı amaç hükümlü üzerinde yoğunlaşır. Ceza elbette insani değildir, ama, normal koşullarda en azından hedef aldığı insanla sınırlıdır. Halbuki bu yeni yaklaşım tarzı, ölüm cezasının «sadece» bir başka amaç için kullanılmasıdır. Bu, cezanın «ibret» olarak kullanılmasından, hem hükümlüyü, hem de toplumu cezalandırmasından farklı bir şeydir. Ve sadece bu niteliğinden ötürü de, sapıkçadır.

Ölüm cezasını, sadece bir mekanizmanın işlerliğini göstermeye yarayan araç olarak ele alan bu iki eski Adalet Bakanı, sınıf zorbalığını sapıklık ölçüsünde ele almaktadırlar. Cezanın insaniliğine karşı duyulan kuşkuyu kendilerinin insan olup olmadıkları kuşkusuna dönüştürmüşlerdir. Çünkü hükümlüyü, «ölümü hakettiğine» inandıkları için değil, bir başka işe yarayacağı için asacaklardır. Yani öldüreceklerdir.

Bu iki kuşkulu «insanın» yaklaşımını halkımıza karşı hazırlığı yapılan caniyane planların ilk göstergeleri olarak ele almak mümkündür. Bu takdirde sapıklığın, siyasal boyutu öne çıkmaktadır. Bu, faşizmin, öldürmeyi yönetmenin gereği sayan tekelci zümre canavarlığının klasik şeklidir. CHP ve AP'nin ortak paydası bu değildir ama, sermayenin muhafızları, onun gerekli gördüğü bütün silahları gereğinde kuşanmak zorundadırlar.

Öldürmeyi çözüm olarak gören ve resmi devlet politikası haline getiren sınıfın tarihsel olarak işi bitiktir. Doğanın ve toplumun yasaları önünde aciz kalındığında böylesi sapık yollar çözüm gibi görülürler. Sermaye bu derin açmazlarda yıpranarak tükenecektir. Çünkü onun elinde, toplumun gelişmesini açıklayan yasalara hükmedecek bir kaldıraç yoktur.

Egemen sınıf başkaları hakkında hüküm verirken, kendi hükmünü de vermektedir. Ve suçlarıyla birlikte hüküm giyecektir. Mehmet Can ve benzerleri de oyunun son perdesine, dekoru denkleyip götürmek için çıkarılmış küçük figüranlar rolündedirler.

Çünkü ölüm burjuvazinin elinde çoğalırken, emekçi sınıfların elinde kazanılan hayatın kendisidir.

FAŞİSTLERİN SONU... 4

İnsanlık Faşizmi Ölüme Mahkum Etmiştir

Naziler Nürenbergde ...

Faşistler son günlerinde halkın eline düşmekten niçin korkarlar? Nazi Partisi'nin faşist şefleri neden kendilerini öldürmek için acele ettiler? Gece yarısı ülkesini ter kedip kaçan, sığınacak yer arayan faşistlere günümüzde de rastlanmaktadır. Bu genel davranışın temelinde yatan nedir?

Nurenberg Mahkemesinde Nazi dosyası açıldığı zaman insanlık gerçekten dehşet verici şeyler öğrendi. Bir avuç sapık ve cani ruhlu adamın siyasi eylemi tekelcilerin ekonomik gücüyle birleştiği zaman, ortaya korkunç bir gerçek çıkıyordu. Faşizm! Faşizme hizmet eden, ona şu ya da bu yanıyla bulaşan herkes, insanlığını yitiriyor, insanlık düşmanı haline geliyordu.

Kendini öldürmeyi başaramıyan faşistler Nurenberg'de duruşmaya çıktılar. Hem kendi suçlarını, hem de «ölmeyi başaranların» vahşetlerini belgeleriyle anlattılar. Dosya 13 idam ve 7 ağır hapis hükmüyle kapandı.

Nurenberg uluslararası bir mahkeme idi. Faşist şeflerden insanlık adına hesap soruluyordu. Mahkeme bağımsız karar vermeliydi. Büyük ölçüde böyle oldu. Ama Batı'nın kapitalist ağaları Churchill başta olmak üzere... faşizmin enkazını kurtarmak ve bu kalıntıyı müttefik olarak kazanmak için çaba harcadılar. Mahkemeye baskı yapmayı denediler. Ama insanlık adına esas kazanç, kişiler hakkında verilen hüküm değil, depolar dolusu belgeyle faşizm adına verilen genel hüküm oldu. İnsanlık faşizmi bu hükümle tanıyor.

Nurenberg belgelerinde, «Kurbağaya» benzetilen Nazi partisi şeflerinden Walter Funk, bunca vahşeti, kimler adına işlediklerini şöyle itiraf etti: **«Ben, bana verilen görevi, Führer'i ve partiyi şahsen etkiliyerek, onlara özel teşebbüsün yaratıcı gücünün vb.'nin partinin ana ekonomik siyaseti olmasını kabul ettirmeye uğraşarak yerine getirmeye çalıştım.»**

Bu çaba boşa gitmedi! Nazi partisi «özel teşebbüsün» partisi haline gelmekte gecikmedi. Hitler'in kimin adamı olduğunu belgeler şöyle gösteriyordu: «Özel teşebbüs demokrasi çağında sürdürülemez; ancak halk sağlam bir otorite ve kişilik anlayışına vardığı zaman özel teşebbüs yaşıyabilir. Elimizdeki dünya nimetlerinin hepsini seçkinlerin savaşına borçluyuz. Bütün kültür nimetlerinin aşağı yukarı demir bir yumrukla yaratılması gerektiğini unutmamalıyız. Marksistleri ortadan kaldıracağım.»

Bu sözleri Hitler, 20 Ocak 1933 tarihinde, aralarında Krupp'un da bulunduğu Alman tekelcileriyle yaptığı ortak toplantıda söylemişti.

Günümüzün kalın çizgilerine denk düşmesi bakımından ilginç!... Hitler'in «milli ihtilaline» yol açan «yasal düzenlemelerden» biri de **«Komünistlerin devleti tehdit eden şiddet hareketlerine karşı alınan tedbirler»** başlığını taşıyordu. «Devletin korunmasını» sağlayacak olan tedbirler şunlar idi: **«Kişi özgürlüğü, fikirlerin serbestçe açıklanma hakkı, ve aynı zamanda basın özgürlüğü üzerine sınırlar konulması; toplantı ve dernek kurma haklarının sınırlandırılması; posta, telgraf ve telefon muhabereleri gizliliğinin kaldırılması; ev arama izinlerine, müsadere ve mülkiyet sınırlamalarına, aksine sarahat olmadıkça, kanuni sınırların ötesinde de müsaade edilmiştir?»**

Bir sanık, itirafında, faşistlerin gerektiğinde Meclisi bile yakabileceklerini, Raichtag'ı Hitler'in bilgisi dahilinde Goebbels'in yaktırdığını söylüyor ve yangından önce, tutuklanacakların listesinin kendisine verildiğini açıklıyordu.

Hitler'in elinde Almanya hızla bir «özel teşebbüs cennetine» dönüştü. Bu cennetin Alman Halkı için ne olduğunu Nurenberg tanıkları kanıladılar. Şöyle tablolara rastlanıyordu:

«... Kadınların açık ve cerahatli yaralara bulanmış, bir sürü hastalıklara yakalanmış olduklarını gördüm. İlaç yoktu. Ayakları çıplaktı... giydikleri tek şey, kolları ve başlarını çıkarmak için birer delik açtıkları çuvallardı.»

«... aşağı yukarı bir yıl köpek kulübelerinde, apteşhanelerde ve eski fırınlarda kalmışlardı. Her bir köpek kulübesinde beş kişi yatıyordu. Kulübelere sürünerek giriyorlardı. Su yoktu...»

«... bir de lekeli humma sarmıştı işçileri. Hastalık taşıyan bitlerden başka, sayısız pire, tahtakurusu ve daha bir sürü hayvan burada oturanları yiyip bitiriyordu... çok çalışmaktan, yeterince dinlenemekten sinekler gibi ölüp gidiyorlardı.»

Burada anlatılanlar, halkın çalışabilen bölümünün içinde bulunduğu hayat şartlarıdır. Yani bunlar işçidirler, çalışmakta ve üretmektedirler. Çalışma gücüne ihtiyaç duyulmayan yaşlıların, sakatların ve çocukların yaşama durumu, akla gelmiyecek kadar kötü olmuştur.

Neden insanlar bu denli vahşetin altında tutuluyorlardı? Faşizm, kapitalizmin işgücü ordusuna niçin böyle yaklaşıyordu?

Çok basit! Tekelciler ücret vermeksizin çalıştırsınlar ve daha çok kazansınlar diye. Tarif edilen bu işçi kamplarının yanıbaşına büyük firmalar fabrika kuruyorlardı. Silâh fabrikatörü Krupp kampların en büyüğünü seçmiş ve yanına büyük bir «tapa» fabrikası kurmuştu. Bu fabrikanın müdürü Bohlen deli olduğu için mahkemede ölümden kurtuldu.

Faşizm Alman emekçileri açısından bütün Almanya'yı büyük bir hapishaneye çevirirken, gerçek hapishanelerde de kendini gösteriyordu. Tutuklular, hükümlüler insanları öldürmenin çeşitli biçimlerini tespit etmek için yapılan deneylerde malzeme olarak kullanıldılar. Bir belge şunu söylüyordu: **«Bir mahpusun ciğerleri parçalanıncaya kadar, havasızlığa nasıl dayandığını basın odasının gözlem penceresinden gördüm... Çıldırırlar ve basınçtan kurtulmak için saçlarını yolmaya çalışırlardı. Parmakları ve tırnakları ile yüzlerini parçalamaya çalışırlardı. Kafalarını duvarlara vururlar, bağırırlar, kulaklarındaki basınçtan kurtulmaya çalışırlardı.»**

Madenlerde, taş ocaklarında, demiryolu yapımında, silâh fabrikalarında ve daha bir çok iş alanında, faşizmin zulmü ve yarattığı açlık ortamı yüzünden açığa çıkmış milyonlarca insanın **işgücü bedava** kullanıldı. Alman tekelleri ekonomik sıkıntılarını bu yoldan aşmak istediler. Kapitalizmin artıdeğer sömürüsü, faşist partinin iktidarı eliyle ve altın bir tepsi içinde onlara sunuldu. Hükümet kararnameleri, çalışma saatlerini kısıtlayan kanunları kaldırıyor ve yerine sınırsız çalışmayı getiriyordu.

İnsanlar bedava çalıştılar ve öldüler. Fazlası, yani çalıştırmak için iş bulunamıyanları, çeşitli yollardan öldürüldüler. Çünkü hazır tüketiciler olmaları tekellerin işine gelmiyordu.

Nurenberg mahkemesinin binlerce belgesi, faşizmin niteliğini, faşistlerin canavarlığını gösterirken, mahkemenin son belgesi de onların sonuna işaret ediyordu. Ölüm!

Bu insanlığın faşizm hakkındaki değişmez hükmü oldu.

Sağ basından

MESS'in Sesi ve Yankısı

Gerici basın sermaye sözcülüğünü yapar da, sermaye kendi sözcülüğünü yapamaz mı? Pekâlâ yapar.

MESS işçileri sabahları kalktıklarında, kapı altından atılmış bir gazete bulurlar. Abone değildirler. Okuyucusu da değildirler ama yine de bu MESS gazetesi düzgün aralıklarla gelmeye devam eder işçi evlerine.

Gazetenin okuyucusu hiç artmaz. MESS patronlarının işçilere dönük umutları da artmaz. Neden artsın ki?! Burjuvazi de bu kadar aptal olduktan sonra!?

MESS başkanı Şükrü Er 12 Şubat tarihli gazetelerinde şöyle yazıyor: **«Daha çoğunu elde etmek için yapılan kavga, eldekini de kaybetmekle sonuçlanır. Kuvvet çatışmasına dönen fikir ayrılıkları milli birliği de yokeder, devletin çökmesine sebep olur.. Huzursuz insan kendini bütün benliği ile işine veremez ve mutlu olamaz. İşyerinde başarısı düşer, başaranları, kazananları kıskanır... İşveren olarak görevimiz üretmek ve üretimi artırmaktır. Bunun için memlekette her şeyden önce huzur ve güven olması gerekir.»**

İşçi bunları okuyunca ne düşünmektedir ki? Daha çok istememek, isterse elindekini kaybetmek... Milli birlik ve huzur...

Her halde ağzını okkalı bir şekilde doldurur ve...

Ama biraz ilerde Şükrü efendinin şu sözlerini okuyunca küfürden bile vazgeçer: **«Hürriyetin temeli, teşebbüs hürriyetidir. Bu mesleğini işini, çalışmasını seçme hürriyetidir. Yaşantısını, zevk ve ihtirasını insanın kendisinin tayin hürriyetidir. Mal ve mülkünü seçme, onu kullanma hürriyetidir.»**

Eh!.. Bunları okuyan işçinin MESS başkanına sövmeye hiç mi hiç hakkı yoktur! Kendine küfretmelidir. Neden işçilik yerine patronluğu seçmediğine, neden yaşantısını ve zevklerini gecekondusuna sınırladığına, büyük otellerin eğlence salonlarına taşırmadığına, neden mal diye kendi işgücünü seçtiğine ve Şükrü Er'in fabrikalarını seçmediğine hayıflanır! Hürriyetini bu yönde kullanmadığı için kendine kızar! Bir küfür savurur, boşalır ve işine gitmek için kalkar.

İşte bunu umacak kadar «kurnaz»dır bizim MESS patronlarımız.

İşçi elindeki 12 şubat tarihli MESS gazetesini biraz daha karıştırır. Döner yerine oturur. **«Piyasa Ekonomisi Nedir?»** başlıklı yazıyı okur: **«Piyasa ekonomisi bir «mekanizma»yı ifade eder. Bu mekanizma «serbest fiyat oluşumu»na dayanır.»**

Ve arkasından, geçen hafta televizyondan izlediği AP'li bakan Turgut Toker'in sözlerini hatırlar:

Tam da bu noktada MESS gazetesini elinden bıraktığını, bu Demirel iktidarıyla patronlar arasında garip bir ağız birliği olduğunu düşündüğünü sanıyoruz. Böyle ise, küfürden de vazgeçmiş olması gerekir!

Polisario Cephesi zafere ilerliyor

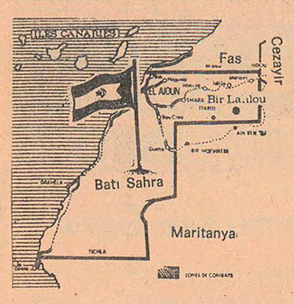

Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti 4. kuruluş yıldönümünü kutladı. Eski bir İspanyol sömürgesi olan Batı Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele veren Polisario Cephesi kararlılıkla savaşarak, buna razı olmamıştı. Polisario Cephesi'nin öncülüğünde süren savaş karşısında ağır kayıplara uğrayan Moritanya, geçen Ağustos ayında Polisario ile barış anlaşması imzalayarak bölgeden çekildi. Buna karşılık, Moritanya'nın çekildiği bölge Fas tarafından işgal edildi. Fas birliklerine karşı büyük başarılar kazanan Polisario Cephesi askeri başarısını siyasal başarılarla tamamladı. Uluslararası ilişkilerde Fas'ın yalnızlığını günden güne artarken, Polisario Cephesi 90 ülke tarafından tanınıyor ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 33. Oturumunda Sahra halkının bağımsızlık ve kendi kaderini tayin hakkını kabul etmiş bulunuyor.

Polisario Cephesi'nin başarılar karşısıda ABD emperyalizminin Fas'a yardımı arttığı gözlenmekte. ABD'nin Fas'a askeri yardımı hızlandırması üzerine açıklama yapan Cephe Genel Sekreteri Abdülaziz, ABD'nin bölgeye müdahalesinin durumu daha da kötüleştirmekte olduğunu belirtti.

Polisario Cephesi'nin ülkenin bağımsızlığı için verdiği savaş beşinci yılını doldururken, Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti tüm dünya halkları ve barış güçlerinin yakın desteğini görüyor. Polisario Cephesi öncülüğünde savaşan Batı Sahra halkının zaferi yakın!

TSİP'in Polisaryo'ya gönderdiği mesaj

Yoldaş Muhammed Abdûlaziz
Devrim Komuta Konseyi Başkanı
ve Polisario Cephesi Genel Sekreteri

Değerli Yoldaş,

Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 4. yıldönümü nedeniyle, Partimin en içten kutlama dileklerini ve Polisario Cephesi ve Batı Sahra halkı ile derin dayanışma duygularımızı iletirim.

Türkiye işçi sınıfı ve tüm anti-emperyalist, demokratik güçleri Polisario Cephesi'nin sürekli siyasi, askeri ve diplomatik başarılarıyla çok yakından ilgilenmektedir. Türkiye ilerici basını Birleşmiş Milletler'in Sahra halkının kendi kaderini tayin ve bağımsızlık hakkını tanıyan ve Polisario Cephesi'ni Batı Sahra'nın tek meşru temsilcisi olarak kabul eden kararına büyük önem vermektedir.

Gerici Rabat rejimi ve Fas işgalcilerini destekleyen emperyalist güçlere karşı, ulusal bağımsızlık ve sosyal kurtuluş için verdiğiniz mücadelenin nihai zafere ulaşacağından kuşkumuz yoktur.

Bir kez daha Cumhuriyet'in 4. yıldönümünü kutlar ve Polisario Cephesi'ne yeni başarılar dileriz.

Size ve yoldaşlarınıza militan selamlarımızı iletirim.

Ahmet KAÇMAZ
TSİP Genel Başkanı

İsveç'te «Meslek Yasağı» yayılıyor

Batı Avrupa'da demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artıyor. F. Almanya'da giderek azgınlaşan «meslek yasağı» uygulaması diğer kapitalist ülkelerde de yaygınlaşmaya başladı. Kapitalizmin derinleşen bunalımı ile birlikte demokratik hak ve özgürlüklere karşı saldırganlık yoğunlaşıyor. Bu uygulamaların bir parçası olarak özellikle F. Almanya'da azgınlaşan «meslek yasağı» uygulaması diğer kapitalist ülkelerde de yaygınlaşıyor.

İsveç'te geçtiğimiz günlerde «meslek yasağı» ile ilgili bulunan dokümanlar bu saldırının boyutlarını bir kere daha gösterdi. Gizli dosyalar içerisinde bulunan «kara listeler»de pekçok kişinin polis tarafından izlendiği ve siyasi görüşleri ile ilgili bilgilerin dosyalandığı ortaya çıkarıldı. Buna göre İsveç yetkililerinin kendileri için «tehlikeli» olarak gördükleri insanları belirleyerek bunlara kamu kuruluşlarında hiç bir şekilde iş verilmemesi için tedbir aldıkları belirlendi. İsveç basınında çıkan yayınlara göre bu şekilde 150-300 bin dolayında insanın «kızıl görüşlere» sahip olmasından kuşkulanıldığı ve bunların listeler halinde ilgili yerlere bildirilerek iş için başvurduklarında geri çevrildikleri bildiriliyor.

KISA... KISA...

● Şah'ı yargılamak üzere kurulan Uluslararası Soruşturma Komisyonu çalışmalarını sürdürüyor. Komisyonda Muhammed Bedjaovi (Cezayir), Andres (Venezuela), Louis Edmond Pettiti (Fransa), Adip Daoudy (Suriye) ve Hector W. Jayewardene (Sri Lanka) bulunuyor.

● New York ve Pekin kardeş şehir ilân edildiler. New york belediyesi temsilcilerinin Pekin'i, ziyareti sırasında iki şehrin «kardeşliği» ilan edildi. Barış ve sosyalizm düşmanlığında kolkola olan ABD emperyalizmi ve maocu Pekin yöneticilerinin «kardeşliği» bir kere daha dile gelmiş oldu.

● Surinam'da darbe olduğu ve bir askeri yüksek kurulun işbaşına geldiği bildiriliyor. 1975 yılına kadar Hollanda'nın sömürgesi olan Güney Amerika ülkesi Surinam'da yarım milyon insan yaşıyor.

Dünyada grevler sürüyor

● İngiltere'de çelik işçilerinin grevi başarıyla sürüyor.

● Kosta Rika'da ABD çok uluslu tekeline karşı 4000 muz işçisi grevde.

İngiltere'de çelik işçilerinin grevi başarıyla sürüyor. Özellikle tren ve kamyon sürücüleri, liman ve maden işçileri tarafından büyük bir dayanışma içerisinde desteklenen greve özel sektörde çalışan binlerce çelik işçisi de katılmış bulunuyor. Çelik işçilerinin grevi sürerken, burjuvazinin saldırıları da artıyor. İşverenlerin baskıyla sen-

Devamı s. 5, sü. 4'de

İngiltere'de çelik işçilerinin grevi geniş bir destek görüyor.

Barış ve Sosyalizm

Carter neden saldırıyor?

ABD Devlet Başkanı Jimmy Carter'ın başkanlık seçimleri yaklaştıkça soğuk savaş kışkırtıcılığı da azgınlaşıyor. Carter son günlerde arka arkaya verdiği demeçlerle ABD'nin «üstünlüğü»nden sözedip tehditler savururken, özellikle Güneydoğu Asya ve Ortadoğu'da bu tehditler paralelinde ABD askeri güç gösterisi sergileniyor.

Carter'ın soğuk savaş kışkırtıcılığının dozu daha da artacağa benzemektedir. Başkanlık seçimi öncesinde Carter, partisi içinde eyaletlerdeki ön seçimlerde başarılı görünse de yeniden başkan olabilmeyi garanti edebilmiş değildir. Çünkü ülke içindeki durum Carter açısından başarısızlığı sergilemektedir. Yıldan yıla artan enflasyon ve son 33 yıldır Carter yönetiminde en yüksek düzeye varmış bulunmaktadır ve yükselmeyi sürdürmektedir. Dolar değer kaybetmektedir. Üretimde büyük çapta düşüş kaydedilmiştir ve işsizlik daha da yaygınlaşmaktadır. Geniş emekçi kitlelerin yaşama koşulları daha da zorlaşırken, bütçede sosyal güvenlik ve eğitim harcamaları başta olmak üzere yapılan kısıntılar ve buna karşılık artan vergi yükü emekçilerin hoşnutsuzluğunu daha da artırmaktadır.

Daha önceki dönemlerde sözkonusu olan benzer sorunlar kapitalizmin her alanda derinleşen bunalımıyla daha büyük boyutlara ulaşırken, sosyalizm ve barış güçlerinin başarıları karşısında gerileyen ABD emperyalizmi iyice köşeye sıkışmaktadır. Detant ve silahsızlanma yolunda dünya barış güçlerinin kararlı mücadelesi ile atılan adımlar geçtiğimiz yıl içerisinde daha da pekişmiş bulunmaktadır. Uluslararası ilişkilerde sürekli olarak sosyalizm ve barış güçlerinin lehine değişen denge aynı zamanda Carter'ı da başkanlık seçimi öncesi köşeye sıkıştırmaktadır. Özellikle Latin Amerika, Ortadoğu ve Güneydoğu Asya'da ABD emperyalizmi son yıllarda ağır darbe yemiştir.

Carter'dan önce başkanlık seçimlerinde propaganda malzemesi olarak militarizm bol bol kullanılmıştır. Ve emekçi kitlelerin artan sorunları karşısında dikkatler emperyalist saldırganlık üzerine çekilerek «zafer» vaadleriyle seçmenlerin gözü boyanmaya çalışılmıştır. Eisenhower zamanında Kore, Kennedy zamanında Küba ve Vietnam, Johnson, Nixon, Ford zamanında Vietnam seçime temel malzeme olarak kullanılmış, seçim kampanyalarında bir sonraki başkan bir öncekinin savaşta kazanamadığı başarıyı kazanacağını vaad etmiştir. Ancak tüm dünya halklarıyla birlikte ABD halkı da emperyalist saldırganlığın neden olduğu savaşlara son verilmesi yolunda tepkisini belli etmiş, özellikle Vietnam savaşının son zamanlarında ABD'de Vietnam'dan geri çekinilmesi talebi geniş kitlelerce güçlü bir şekilde haykırılmıştır. Nitekim kamuoyunun tepkisini gözönünde tutarak, Carter seçim kampanyasında askerî harcamaları kısıtlayacağını vaad etmiştir.

Ancak şimdi Carter bu eski, denenmiş ve hiç bir etkisi olmayan propaganda yoluyla puan toplamaya çıkmıştır. Vaadlerin aksine Carter yönetiminde askerî artışlar olmuştur. Askeri harcamalar 1978'de 116 milyar dolara, 1980'de 142 milyon dolara ulaşmıştır. Güçsüz lider görünümünü silmek üzere Carter yeni nükleer ve kitle tahrip silahlarının üretimine geçişi onaylarken, Avrupa'ya yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirme gayretleri hızlanmış ve nihayet son günlerde izlenildiği üzere özellikle Ortadoğu'da savaş kışkırtıcısı askeri ve siyasal gösteriler artmıştır. SALT-2 anlaşması ise ABD Senatosu'nda henüz onaylanmamıştır.

Carter'ın kendisine de yararı olmayacak bu seçim hesapları dünya barış güçlerince teşhir ve tecrit edilmekte, «insan hakları» şampiyonluğu gibi iflâs etmektedir.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Kitaplar ve Sayılar

Sosyalist ülkelerde eğitim en geniş olanaklarla ve ücretsiz sağlandığı gibi kültür alanında da en gelişmiş kapitalist ülkeleri fersah fersah geride bırakan bir düzeye ulaşılmıştır.

UNESCO istatistiklerine göre dünyada en çok kitap basılan ülke Sovyetler Birliği'dir. Yine en çok çeviri eserin basıldığı ülke SSCB'dir. Bu ülkede yayınlanan çeviri eserlerin sayısı ABD, Japonya veFransa'da basılanlardan iki kat İngiltere'de basılanlardan ise beş kat fazladır.

Helsinki kararlarının hayata geçirilmesinde her alanda olduğu gibi bu alandaki öncülüğüyle SSCB karşılıklı ilişkilerin daha da gelişmesi yolunda somut adımlar atmaktadır. 1975'de SSCB'de çevrilen yabancı eserlerin tirajı 88 milyondan, 98 milyona, 1977'de 122 milyona ulaşmıştır. Ve SSCB'de yayınlanan çeviri eserlerin tirajı çoğu zaman yazarın kendi ülkesindeki baskı adedini geçmektedir. Örneğin Viktor Hügo'nun kitapları SSCB'de 46 dilde 490 kez basılmıştır. Honore de Balzac 20 dilde 319 kez basılmıştır. 1946-75 yılları arasında SSCB'de 7000 Amerikan, 4500 İngiliz, 4500 Fransız kitabı çevrilmiştir.

Sosyalist ülkelerde yaşayanlar kapitalist ülkelerdeki kültürel ve edebi gelişmeleri kapitalist ülkelerdekilerden sosyalist ülkelerdeki aynı gelişmeleri bildiklerinden daha iyi bilmektedirler. Kaldı ki sosyalist ülkelerde yaşayanlar kapitalist ülkelerdeki kültür ve edebiyat gelişmelerini de o ülkelerde yaşayanlardan daha iyi bilmektedirler.

SANAT~KÜLTÜR~BİLİM

KİTAP

KARANLIK ZAMANLAR

Sanat Emeği Yayınları, Brecht'in Tüm Şiirlerinden Seçmeler'in ikincisini çıkardı. A. Kadir ve Gülen Fındıklı'nın birlikte çevirdikleri kitap 1976'da İngilterede yayınlanmış olup kitaptaki şiirlerin Türkçeye çevirisi yapılırken Almanca asıllarıyle karşılaştırlıdığı belirtiliyor.

Kitapta, Bertolt Brecht'in 1934-38 yılları arasında sürgünde yazdığı şiirler yer alıyor. Nazi Almanya'sıdan ilginç gözlemlerin ürünü olan anti-faşist şiirlerin yanısıra, savaşa giden bir dünyanın ve savaş kışkırtıcılığının karşısına barış çiçeklerini diken şiirlerden oluşan kitapta, günümüz Türkiye'sinin de «pek çok bakımından» şiirsel bir açıklamasını bulabiliyoruz. Brecht'in, diyalektik aklın süzgecinden geçirdiği, ince alayı eksik etmediği sarsıcı şiirlerinden bir örnek:

DURAKSAYANA

Diyorsun ki,
davamıza hayrı yok bu gidişin.
Karanlık gitgide, diyorsun, derinleşiyor.
Güçler azalıyor, diyorsun, gitgide.
Bunca yıl, diyorsun, çalış çabala,
sonunda ilk günden daha güç bir duruma düş.
Oysa işte düşman her zamankinden daha
kuvvetli.

Yenilmez gibi de görünür.
Biz de hatalar yaptık, bu inkâr edilmez.
Sayımız yavaş yavaş azalmada.
Sloganlarımız orda burda dağınık.
Düşman sözcüklerimizin bir kesimini çarpıttı.
Bugüne dek söylediklerimizden hangisi yanlış
şimdi?

Bir kısmı mı, yoksa hepsi mi?
Güveneceğimiz kim var artık?
Artakalanlar mıyız bizler
yaşayan bir ırmaktan fırlatılmış?
Geride mi kalacağız
Kimseyi anlamadan ve hiç anlaşılmadan?
Yoksa şans mı gerek bize?
İşte senin sordukların bunlar.
Ama kimseden bir yanıt bekleme,
yanıtını da kendin ver.

Brecht 1955 yılında Moskova'da Lenin Barış ödülünü alırken.

SABAHATTİN ALİ

Asım Bezirci'nin eğitime yardımcı olmayı önde tutan bu araştırma/eleştirme kitabı, Gözlem Yayınları'nda çıktı. Kitapta, demokratik gerçekçi edebiyat geleneğimizin ustası Sabahattin Ali'ye ilişkin gizli kalmış, burjuvazi tarafından yıllarca saptırılmış gerçeklerin sergilenmesiyle birlikte, yazarın edebiyatımız içindeki belirleyici yerinin konması gözetilmiş bulunuyor. Bezirci, yazarın edebiyat tarihlerinden uzak tutulmasının nedenlerine de ışık tuttuğu bu araştırma/eleştirme yapıtında, Sabahattin Ali'nin halktan saklanması için burjuvazinin gayretlerinin nedenini, başka deyişle, Sabahattin Ali'nin hâkim sınıflara karşı işlediği suçun niteliğini şöyle belirtiyor:

«Sabahattin Ali, (...) hikâyeciliğimizde çığır açtı. Yeni bir içerik, yeni bir görüş, yeni bir anlatış getirmişti. (...) bu yeni görüş ve/kendine özgü anlatışla çok sevdiği 'çilekeş halkının', 'cefakeş milletinin ve memleketinin' durumunu yalın ve çarpıcı bir anlatımla, temiz ve duru bir dille yansıtmaya kalkışmıştı. Örtbas edilmeye çalışılan birtakım acı gerçekleri namusluca gün ışığına çıkarmış, yaralara cesaretle parmak basmıştı. Bunların iyileşmesi için okurları aracılığıyla toplumu sarsmak, uyarmak istemişti, 'İnsanları daha iyiye, daha doğruya, daha güzele' yöneltmeye girişmişti. Sözün kısası, çağına ve çevresine dürüstçe, yiğitçe, ustaca tanıklık etmişti. İşte, açıklanmayan büyük suç buydu...»

Asım Bezirci'nin bu kitabıyla birlikte, Orhan Veli ve Ahmet Haşim üzerine yazdığı

Devamı s. 5, sü. 2'de

GENEL HALK ESTETİK EĞİTİMİ

Bulgaristan'da yayınlanan «Rabotniçesko Delo» gazetesinde yer alan, Kültür Komitesi Başkan Yardımcısı Milço Germanov'un sosyalist bir ülkede kültür ve sanat sorununa yaklaşım açısından ilginç örnekler taşıyan yazısını yayınlıyoruz.

Bulgaristan kültür cephesinin ana amacı çok yönlü ve uyumlu gelişmiş kişilikler yaratmaktır. Kültür Komitesi bu önemli doğrultuya hizmet le uzun süreli özel bir çalışma programı onayladı. Bu program, ulusal estetik eğitim programı ödevlerinin gerçekleştirilmesini güvence altına alan güçlü, özendirici ve örgütleyici bir etkendir. Dahası var! Uzun süreli komple çalışma programı, ulusal estetik eğitim programını gerçek bir genel halk hareketi durumuna getirmelidir.

Bu doğrultuda önce seçkin kişilerin, yani çokyönlü yeteneğe sahip ve uyumlu gelişmiş kişilerin tanıtılması ödevinin gerçekleştirilmesine geçildi. Amaç, sanat ve kültür araçlarıyla kitleleri etkilemek ve kitlelerde, uyumlu gelişmiş insan sorununa yeni yaklaşım biçimi oluşturmaktı. Programın ilk aşaması 1978 yılında gerçekleştirildi. Bu aşamada XX. yüzyılın en seçkin hümanistlerinden biri olan, «Barış Bayrağı» ve kültür değerlerinin korunması için bir Dünya Anlaşması imzalanması görüşünü ortaya süren Nikolay K. Rörih'in çok yönlü ve uyumlu gelişmiş kişiliği tanıtıldı.

Nikolay K. Rörih'in kişiliğinin tanıtılması çalışmaları sırasında örgütlenen sergi en önemli girişimdi. Bu sergide Nikolay K. Rörih'in 200 kadar özgün yapıtı gösterildi. Nikolay K. Rörih'in kişiliğinin tanıtılması amacıyla örgütlenen girişimlerin tümü Bulgar halkı tarafından çok büyük ilgiyle karşılandı. Sofya'da açılan sergi her gün 1000'den fazla insan tarafından ziyaret edildi. Sanatçının yapıtları arasından özel olarak derlenip taşra kentlerinde gösterilen sergiyle ise 200.000'in üstünde insana Nikolay K. Rörih'in sanatını tanıma olanağı sağlandı.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'nca Uluslararası Çocuk Yılı ilan edilen 1979 yılında «Barış Bayrağı» Uluslararası Çocuk Assamblesi'nin gerçekleştirilmesi, Kültür Komitesi'nin uzun süreli komple çalışma programının ikinci önemli aşamasını oluşturdu. «Barış Bayrağı» Assamblesi, Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla dünyada örgütlenen en büyük ve önemli girişimlerden biriydi. «Barış Bayrağı» Assamblesi, her bireyin yalnız varolma hakkına değil, fakat çok yönlü ve uyumlu gelişme yaratarak yaşama hakkına kavuşacağı o barışçı dünya konusundaki görüş ve düşüncelerimizi açık ve su götürmez biçimde sergiledi. Bulgar heyeti yönetmeni Lüdmila Jivkova'nın Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulu kürsüsünden yaptığı ve çok geniş uluslararası yankı bulan konuşmasında da «Barış Bayrağı» Uluslararası Çocuk Assamblesi'nin önemine yüksek değer biçildi.

İnsanlık tarihinin en parlak dehalarından biri olan Leonardo da Vinci'nin kişiliği ve yaratıcılığının kapsamlı biçimde ve ayrıntılarıyla tanıtılması amacıyla son dönemde başlatılıp sürdürülen çalışmalarda da uzun süreli komple çalışma programının gerçekleştirilmesiyle ulaşılmak istenen soylu amaçlar ifade buluyor.

Programın «Leonardo da Vinci» aşamasında kültürel çalışmaların tüm dallarında büyük girişimler örgütlenmesi öngörülüyor. Şimdi günde 2500 kişi tarafından ziyaret edilen Leonardo da Vinci ve ekolüne giren sanatçıların yapıtlarından derlenmiş sergi, seçkin Bulgar ve yabancı uzmanların katılışıyla düzenlenecek ulusal konferans ve İtalya, Fransa vb. ülkelerden müzelerin iştirakiyle örgütlenecek Leonardo da Vinci'nin bilimsel teknik mirasına adanmış sergi bu aşamanın doruk noktalarını oluşturacaktır. Leonardo da Vinci'nin bilimsel teknik mirasına adanmış sergiyle seçkin dehanın bilimsel teknik düşünceleri ve bunların günümüze değin gerçekleştirilmesi arasında koşutluk kurulması öngörülüyor. Bu aşama çerçevesinde «Hümanizm ve Kültürlerin Gelişmesi» konulu bir uluslararası sergi de düzenlenecektir. Programın «Leonardo da Vinci» aşaması 1980 yılının Mart ayında örgütlenecek «Hümanizm ve Kültürlerin Gelişmesi» konulu uluslararası bilimsel konferansla son bulacaktır. Programın «Leonardo da Vinci» aşaması bunlar ve ülkenin tüm illerinde örgütlenecek 800'ü aşkın başka girişimle, Bulgaristan'ın kültürel yaşamında parlak bir iz bırakacaktır.

Uzun süreli komple çalışma programı gereğince önümüzdeki aylar ve yıllarda başka girişimlerin örgütlenip gerçekleştirilmesi tasarlanıyor.